

Ügyiratszám: SZOC-2233-2/2026

Ügyintéző: Horváth Márta

Előterjesztés

- Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűléséhez –

az Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
szóló beszámoló elfogadására

Jászai Menyhért
alpolgármester

Tóthné Csatlós Ildikó
Szociális és Köznevelési Osztály vezetője

törvényességi ellenőrzését
végző személyek aláírása

Dr. Szemán Sándor
címzetes főjegyző

Faragóné Széles Andrea
Jegyzői Kabinet vezetője

Az előterjesztést véleményezi:
Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottság

Tisztelt Közgyűlés!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete részletesen meghatározza a települési önkormányzat által készítendő értékelés tartalmi követelményeit.

Az Önkormányzat beszámolójában többek között demográfiai mutatók, az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosításának formái, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása, bűnmegelőzési tevékenység, a civil szervezetekkel történő együttműködés, a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása szerepel. A beszámolóban kitérünk az elmúlt évben bekövetkezett változásokra, azok hatásaira, a megtett intézkedésekre.

Az értékeléshez elsősorban az éves jelzőrendszeres tanácskozássra készített jelentéseket, az intézmények éves beszámolóit, valamint az Önkormányzat rendelkezésére álló adatokat, információkat használtuk fel. Mindezeket kiegészítettük a Központi Statisztikai Hivatal adataival.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztés megtárgyalni és a mellékelt határozat –tervezetet elfogadni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2026. május 20.

Tisztelettel:

Kóthné Csatlós Ildikó
Kóthné Csatlós Ildikó
osztályvezető

Melléklet a SZOC-2233-2 /2026 számú előterjesztéshez

HATÁROZAT- TERVEZET

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS KÖZGYŰLÉSÉNEK

...../2026. (V.28.) számú

h a t á r o z a t a

**az Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
szóló beszámoló elfogadásáról**

A Közgyűlés

az Önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló
beszámolóját **elfogadja.**

Nyíregyháza, 2026. május 18.

A határozatról értesül:

- 1.) A Közgyűlés tagjai
- 2.) A címzetes főjegyző és a Polgármesteri Hivatal belső szervezeti egységeinek vezetői
- 3.) Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzat

**2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
ellátásáról szóló beszámoló**

Tartalomjegyzék

Bevezetés	4
1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira	7
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása	11
2.1 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások	11
2.1.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	12
2.1.2. Gyermekétkeztetés: ingyenes vagy kedvezményes étkeztetés, szünidei étkeztetés	14
2.2 Az Önkormányzat által biztosított támogatások, kedvezmények	19
2.2.1. Helyi autóbusz közlekedési kedvezmény	20
2.2.2. Üdültetési támogatás	20
2.2.3. Rendkívüli települési támogatás	21
2.2.4. Tanszercsomag juttatás	22
2.2.5. Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj	22
2.2.6. Rászoruló Hallgatókért Közalapítvány	23
2.2.7. Nyári táboroztatás	23
2.2.8. Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány Nemzeti Tudósképző Akadémia	24
3. JEGYZŐI FELADATOK GYÁMÜGYI HATÁSKÖRBE	26
3.1. Családvédelmi koordináció	26
3.2. Családi jogállás rendezése	28
3.3. Gyámnevezés	28
3.4. Képzelt apa	29
4. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA	29
4.1. Család és gyermekjóléti szolgáltatás	29
4.2. Észlelő-jelzőrendszer	32
4.3. Gyermekjóléti központ szolgáltatásai	32
5. A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSÁNAK, GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA, EZEN ELLÁTÁSOK IGÉNYBEVÉTELE, S AZ EZZEL ÖSSZEFÜGGŐ TAPASZTALATOK	41
5.1. A gyermekek napközbeni ellátása: bölcsődei ellátás	43
5.2. A gyermekek átmeneti elhelyezése: családok átmeneti otthona és gyermekek átmeneti otthona	47
5.2.1. Családok Átmeneti Otthona	47
5.2.2. Gyermekek Átmeneti Otthona	48
6. GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA	51

7. BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA (AMENNYIBEN A TELEPÜLÉSEN KÉSZÜLT ILYEN PROGRAM), VALAMINT A GYERMEKKORÚ ÉS A FIATALKORÚ BŰNELKÖVETŐK SZÁMÁNAK AZ ÁLTALUK ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK SZÁMÁNAK, A BŰNELKÖVETÉS OKAINAK BEMUTATÁSA.....	60
8. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS KERETÉBEN MILYEN FELADATOK, SZOLGÁLTATÁSOK ELLÁTÁSÁBAN VESZNEK RÉSZT CIVIL SZERVEZETEK (ALAPELLÁTÁS, SZAKELLÁTÁS, SZABADIDŐS PROGRAMOK, DROGPREVENCIÓ STB.).....	61
8.1 Alternatív napközbeni ellátás.....	61
8.2 Gyermek átmeneti elhelyezése	62
8.3 Drogstratégia, drogpreevenció:	63
8.4 Civil szervezetek támogatása	64
9. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA A GYVT. ELŐÍRÁSAI ALAPJÁN (MILYEN ELLÁTÁSOKRA ÉS INTÉZMÉNYEKRE LENNE SZÜKSÉG A PROBLÉMÁK HATÉKONYABB KEZELÉSE ÉRDEKÉBEN, GYERMEKVÉDELMI PREVENCIÓS ELKÉPZELÉSEK)	66

A gyermekvédelem egy sokszínű fogalom, magában foglal minden olyan tevékenységet, amelyet a gyermek érdekében a család, a nevelési-oktatási intézmény, a munkahely, vagy a társadalom bármely intézménye tesz. Szűkebb értelemben a gyermekvédelem olyan állami feladat, amely a különleges védelemre szoruló gyermekeket védi hatósági eszközökkel. Minden gyermek azonos jogokkal születik: joga van az élethez, a saját családjában történő nevelkedéshez, a megfelelő lakhatáshoz, oktatáshoz, egészségügyi ellátáshoz. A védelem és gondoskodás magában foglalja mind a család, mind az állam kötelességét. A családban való nevelkedés biztosítása a legfontosabb, azonban, ha erre nincs lehetőség, akkor az állam kötelessége a jogi szabályozás és a megfelelő intézményrendszer megteremtése, illetve működtetése, a helyettesítő védelem biztosítása. Az önkormányzat e rendszerben meghatározó szerepet tölt be, mivel a jogszabályi keretek között biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, szervezi és koordinálja a jelzőrendszer működését, valamint stratégiai döntéseket hoz a helyi szükségletekhez igazodó fejlesztések érdekében.

A gyermekvédelemhez kapcsolódó szabályozás szerteágazó. A gyermekek jogait különböző jogszabályok érintik- a büntető, a közigazgatási, az oktatási és egészségügyi jogon át egészen a családjogig. A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbá Gyvt.) szabályozza a gyermekvédelem rendszerét, amelyben meghatározza az állam, az önkormányzatok, az intézmények feladatait, együttműködésüket a gyermekek jogainak érvényesüléséhez, a szülők kötelességeinek érvényesítéséhez.

A Gyvt. talán legfontosabb alapelve – összhangban a Gyermekek jogairól szóló Egyezményben és a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiában foglaltakkal – **a gyermek mindenk felett álló érdeke**: ez egy olyan általános alapelv, mely a törvény egészét áthatja, megfogalmazza, hogy a gyermekvédelem szervei kötelesek a gyermekek törvényben elismert jogait biztosítani az eljárásaik során, továbbá kötelesek egymással együttműködni. Az Országgyűlés a 47/2007. (V.31.) számú határozatával fogadta el a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja minden gyermekre kiterjedően csökkenteni a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítani a gyermekek fejlődési esélyeit. Azokra a gyermekekre helyezi a hangsúlyt, „akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket”.

A gyermekvédelmi rendszer egy integrált, többszintű ellátási struktúra, amely a megelőzéstől a hatósági beavatkozásig biztosít eszközöket a gyermekek biztonságos fejlődésének támogatására. A Gyvt. meghatározza azon ellátásokat, amelyek a gyermekek védelmét hivatottak segíteni: pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések (pl. hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása, védelembe vétel, családba fogadás, nevelésbe vétel, stb.). A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések a települési önkormányzat jegyzője, valamint a vármegyei kormányhivatal járási hivatala között oszlanak meg.

Gyermekek védelmének rendszere

pénzbeli és természetbeni ellátások	személyes gondoskodást nyújtó ellátások	gyermekvédelmi szakellátások	hatósági intézkedések
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	gyermekjóléti szolgáltatás	otthont nyújtó ellátás	hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása
gyermek étkeztetés	gyermekek napközbeni ellátása	utógondozói ellátás	védelembe vétel
gyermektartásdíj megelőlegezése	gyermekek átmeneti gondozása	területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás	családbafogadás
otthonteremtési támogatás	gyermekek esélynövelő szolgáltatásai		ideiglenes hatályú elhelyezés
			nevelésbe vétel
			nevelés felügyelet elrendelése
			utógondozás elrendelése
			utógondozói ellátás elrendelése
			megelőző pártfogás elrendelése

forrás: saját szerkesztés

Jelen beszámoló a 2025. évben megvalósult változásokat, azok indokoltságát, valamint a gyakorlati tapasztalatokat foglalja össze. A beszámolóban részletesebben elemezzük néhány, az év közben felmerülő konkrét témákat érintő kérdéseket, problémákat, így pl: az ingyenes gyermekétkeztetésre való jogosultság szabályait, a hozzátartozók közötti erőszakot érintő tapasztalatokat, hogy pl: a korai jelzés és a szakmaközi együttműködés jelentősen hozzájárulhatna a súlyosabb veszélyeztetettség megelőzéséhez, valamint beszámolunk a Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány által a Nemzeti Tudásképző Akadémia képzési programjáról, a résztvevőkről, az Önkormányzat szerepéről.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. évi (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete részletesen meghatározza a települési önkormányzat által készítendő értékelés tartalmi követelményeit.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításait;

- a jövőre vonatkozó javaslatokat, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;
- a bűnmegelőzés főbb pontjait, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának alakulását, a bűnelkövetés okait;
- a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

A gyermekjóléti alapellátások biztosításában elsősorban az önkormányzati fenntartásban működő Nyíregyházi Család és Gyermekjóléti Központ, a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény, valamint a szerződéses partnereink vesznek részt. A beszámoló elkészítéséhez az intézmények éves szakmai beszámolóit – amelyet az illetékes bizottságok külön tárgyalnak – teljes mértékben felhasználtuk, valamint a KSH és egyéb statisztikai adatokat, információkat.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolóhoz több ponton kapcsolódik Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2022-2027 (továbbiakban: HEP). Célcsoportjai a romák/mélyszegénységben élők, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők. A HEP a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagálva beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére. A HEP Helyzetelemzése részletesen foglalkozik a város hátrányos helyzetű társadalmi csoportjainak képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális helyzetével, az esélyegyenlőségeikkel, fejlesztési lehetőségekkel, a helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalásával. A HEP-ben megfogalmazott terv megvalósítása egy hosszú távú cél, amely folyamatos munkával érhető el. (Későbbiekben részletesen elemezve a foglalkoztatottság, iskolázottság és a lakhatási viszonyok helyzete).

Az Önkormányzat a helyi támogatásokkal a lakosság életszínvonalát, a gyermekes családok biztonságát szeretné garantálni, figyelembe véve a társadalmi és gazdasági változásokat. 2025. évben az önkormányzat által nyújtott források és támogatások mértéke növekedett, ami lehetővé tette a gyermekek és családjaik hatékonyabb támogatását, valamint a szolgáltatások minőségének további javítását.

2025. évben változások:

- a rászorultságtól függő támogatásoknál az egy főre jutó jövedelemhatárok emelése,
- az étkezési térítési díj támogatása 6000 Ft-ról 10 000 Ft-ra emelése,
- felsőoktatásban tanuló nappali tagozatos hallgatók támogatása nyíregyházi iskolában tanuló esetén 20.000 Ft-ról 30.000 Ft-ra, nem Nyíregyházán tanuló esetén 30.000 Ft-ról 40.000 Ft-ra emelése,
- valamint a nyíregyházi lakóhellyel rendelkező alap-, vagy középfokú tanintézzettel tanuló jogviszonyban álló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére nyújtott helyi autóbusz közlekedési támogatást mértéke változott, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak esetében a bérletjegy árának 50%-ról 80 % -ra, a halmozottan hátrányos helyzetűek esetében pedig 80%-ról 100% -os támogatottságra változott.

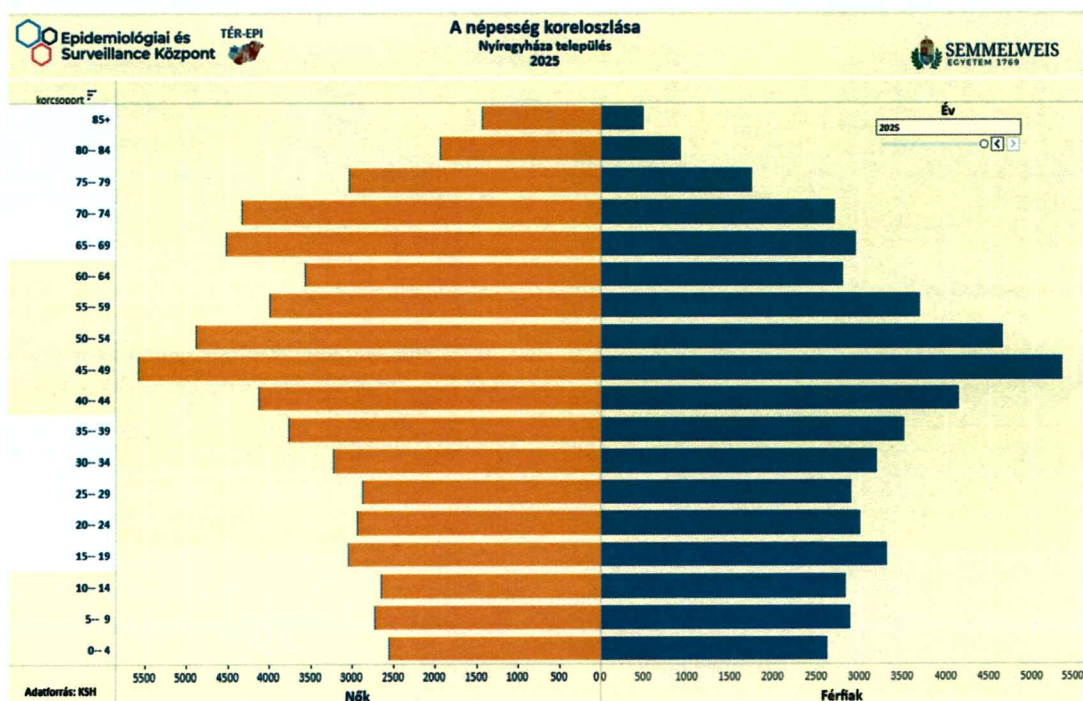
1. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0–18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAIRA

A demográfiai változások napjaink legfontosabb társadalmi és gazdasági kihívásai, amelyek nem csupán statisztikai adatok, hanem alapvetően befolyásolják a társadalom szerkezetét, a gazdasági folyamatokat és a közszolgáltatások működését. A társadalmi struktúrák dinamikusan változnak, és a jövő kihívásaira csak tervezéssel lehet reagálni. A demográfiai elemzés során a leggyakrabban használt mutatószámok a termékenység, a halandóság, a vándorlás, illetve azok az életesemények (például házasságkötések, partnerkapcsolatok felbomlása), amelyek az adott népesség belső szerkezetének meghatározása szempontjából fontosak.

Nyíregyháza Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye megyei jogú városa, vármegyeszékhely. Település szerkezetileg a város központjában koncentrálódnak a közigazgatási, kulturális intézmények, innen indulnak a fő közlekedési útvonalak a külterületek felé, így biztosítva a kapcsolódást a város többi részéhez. A lakótelepek és a kertvárosi részek sűrűn beépítettek, tömegközlekedéssel könnyen megközelíthetők. A város peremén a kisebb települési egységek, a tanyabokrok helyezkednek el. A tanyabokrok mezőgazdasági területek között helyezkednek el, az ott élők főfoglalkozásként vagy munka mellett mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkoznak. A Nyíregyházát körülölelő tanyabokrok mellett helyezkedik el az Ipari Park, ahol több munkáltató cég és vállalat telepedett le és a lakosság részére biztosít munkalehetőséget. A tanyabokrokban élők elszigeteltségét mérsékli és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosítja a falu és tanyagondnoki szolgálat, amely segít az orvoshoz, gyógyszerészhez eljutni, hivatalos ügyeket elintézni, de közreműködik a tanyavilágban, bokrokban élő gyermekek iskolába, óvodába juttatásához.

A 2022. évi népszámlálás adata alapján Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye lakossága 529 381 fő, Nyíregyháza lakossága 116 282 fő. A Semmelweis Egyetem Epidemiológiai és Surveillance Központ korfája szerint 2025-ben Nyíregyházán a nők száma magasabb, mint a férfiak száma, főleg az 50 év feletti esetekben, s a fölött szinte minden korosztálynál.

1. ábra

forrás: TÉR-EPI, SE ESK, 2025.

A népességszám alakulását a természetes szaporodás, illetve fogyás és a belföldi vándorlási különbözet mértéke befolyásolja. A belföldi vándorlás egyenlege megmutatja a település vonzerejét, s bár a táblázatban látható eredmények azt mutatják, hogy a be- és elvándorlók száma 2015-ben negatív, tehát többen mentek el, mint letelepedtek, mégis a számadat alapján ez minimális volt. Ez a tendencia 2019. évre egyenlő, tehát az el- és bevándorlók száma megegyezett.

2. táblázat

Belföldi vándorlások Nyíregyházán	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-3
2016	-1
2017	-4
2018	-2
2019	0
2020	-0,89
2021	-3,33
2022	-1,51

forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belső vándorlás egy olyan társadalmi jelenség, amely során az emberek egyik településről a másikra költöznek az országon belül. Ennek leggyakoribb okai között szerepel a munkalehetőségek keresése, a tanulmányok folytatása, az életkörülmények javítása. Nyíregyháza egy fiatalos korszerkezetű, gazdaságilag dinamikusan fejlődő város, vármegyei szinten nagyságából eredően egyértelműen kiemelkedő jelentőséggel bír, a vármegye legnépesebb városa. A gazdasági fejlődés folyamatosan növeli a jól képzett munkaerő iránti keresletet. Ebben a kontextusban a fiatalok, tanulók számára a duális képzés különösen fontos eszközzé válik: a képzési rendszer révén már tanulmányaik alatt megszerezhetik azokat a gyakorlati készségeket, amelyek közvetlenül illeszkednek a helyi munkaerőpiac igényeihez. Nyíregyháza önkormányzata a lakónépesség számának növelése, megtartása céljából a munkahelyteremtés mellett számos letelepedést ösztönző támogatást, illetve pénzügyi és természetbeni támogatást kínál, nyújt.

A népszámlálás adata alapján 2022-ben Nyíregyházán 31 495 család él, melynek 34%-ában nincs gyermek, s mintegy kétszeresében 20 873 családban gondoskodnak gyermekekről.

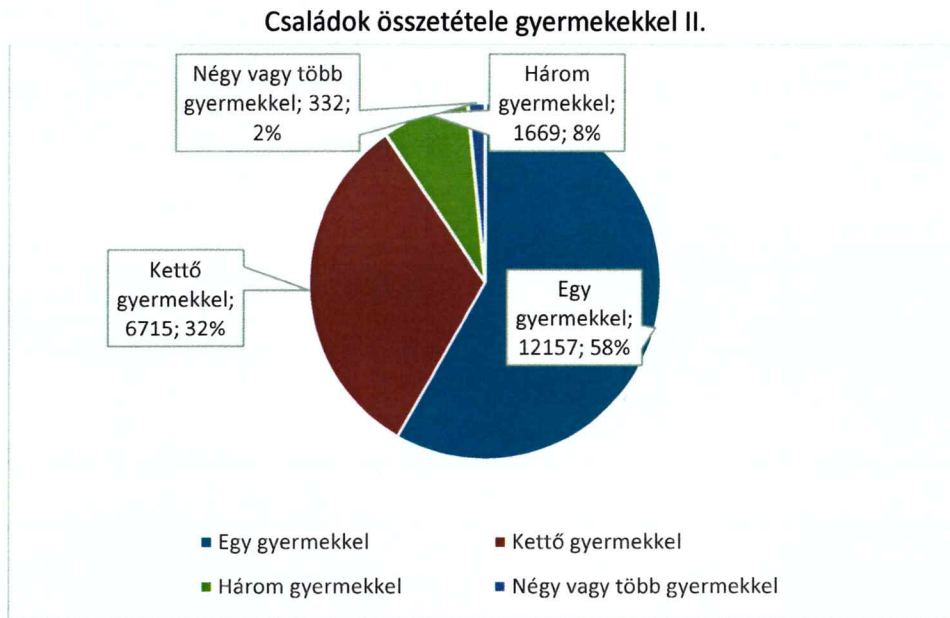
A gyermekes családok száma csökkenő tendenciát mutat, a szerkezete változó, a régebbi, hagyományos nukleáris családdal szemben ma az egyszülős családok száma folyamatosan emelkedik. A 2. ábra is mutatja, hogy Nyíregyházán a gyermekes családok mintegy 58%-ban egy gyermeket, a családok 32%-ában két gyermeket, míg a fennmaradó 10%-ban három vagy több gyermeket nevelnek.

3. táblázat

Családok összetétele I. (Nyíregyháza)							
	Családok száma	Egy szülő gyermekkel	Van gyermek	Egy gyermekkel	Kettő gyermekkel	Három gyermekkel	Négy vagy több gyermekkel
2022	31 495	7 091	20 873	12 157	6 715	1 669	332
2011	32 778	6 656	21 999	12 058	7 829	1 668	444
2001	32 737	5 227	22 485	11 232	9 161	1 729	363

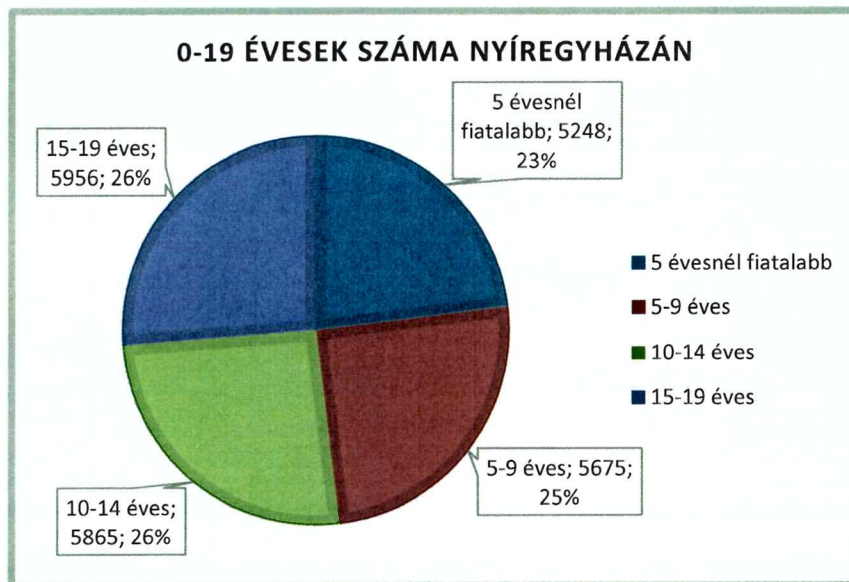
forrás: KSH

2. ábra

A gyermekek száma a KSH adata alapján 22 744 fő, Nyíregyháza lakónépességének mintegy 19%-a, korosztályonkénti megoszlása arányosnak mondható.

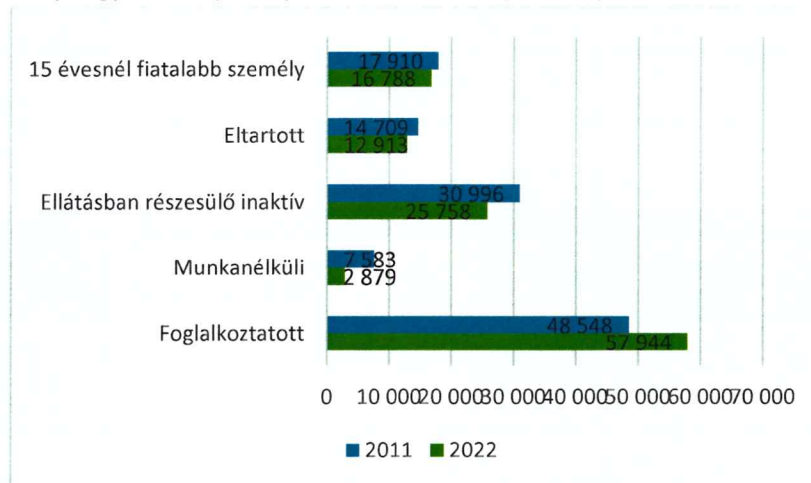
3. ábra

Azt, hogy melyik az ideális család, nem mondható meg, mindenkinek más-más. A gyermekvállalást nagyban meghatározhatja a szülők gazdasági aktivitása, iskolai végzettsége, a lakhatás kérdése. A család szempontjából a foglalkoztatottság mértéke, stabilitása és formája közvetlen hatást gyakorol a család erőforrás-elosztására, a gyermeknevelésben való részvétel intenzitására. A gyermekvállalás jelentős befolyást gyakorol az egyének gazdasági aktivitására, különösen a nők esetében, akik a legtöbb társadalomban nagyobb arányban vállalnak gondozási feladatokat. A munkaerőpiaci részvétel alapvetően meghatározza a család jövedelmi helyzetét, társadalmi státuszát és közvetlen hatást gyakorol az életminőségre és a gyermekek fejlődési lehetőségeire.

4. ábra

Nyíregyháza népességének megoszlása gazdasági aktivitás szerint

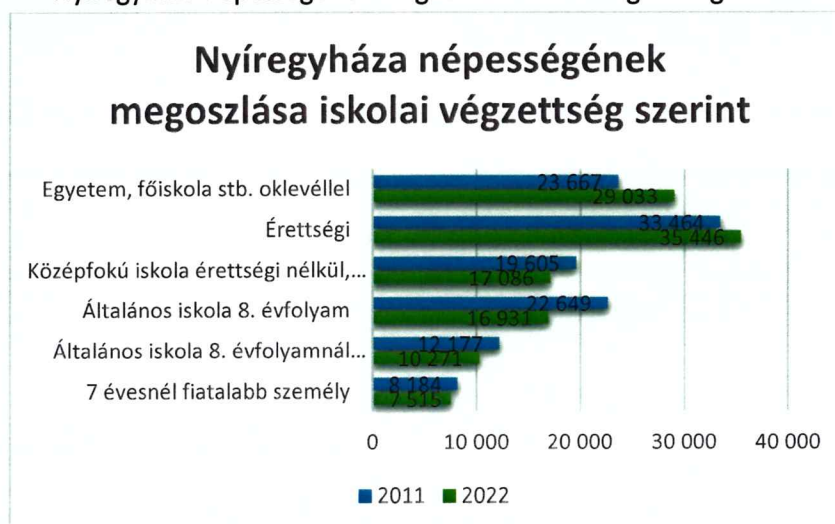
forrás: KSH (népszámlálás 2022)

A táblázatban a két népszámlálás adata szerepel, amely alapján látható, hogy a foglalkoztatottak aránya 2022-ben magasabb, ezzel arányosan a munkanélküliek száma és az ellátásban részesülő inaktívok száma arányaiban csökkent a 2011-es adatokhoz képest. A stabil foglalkoztatottság hozzájárulhat a kiszámítható megélhetéshez, a lakhatási biztonsághoz. A gazdasági aktivitás nemcsak az egyén szintjén jövedelmező, hanem a település gazdasági dimenziójában is meghatározó, minél magasabb a foglalkoztatottság, a jövedelemtermelő tevékenység szintje, minél több vállalási tevékenységekhez és fogyasztáshoz kapcsolódó adóbevétel keletkezik, annál magasabb a település adó-ereje, ebből kifolyólag nagyobb a lehetőség a közszolgáltatások fejlesztésére, a szociális ellátó rendszer fenntartására.

A foglalkoztatottsággal szoros összefüggést mutat az iskolai végzettség. A magasabb végzettségi szint általában kedvezőbb munkaerőpiaci pozíciót, stabilabb foglalkoztatást és magasabb jövedelmet eredményez, ami közvetetten a család anyagi és társadalmi biztonságát is erősíti.

5. ábra

Nyíregyháza népességének megoszlása iskolai végzettség szerint

forrás: KSH (népszámlálás 2022)

Az adatokat elemezve, elmondható, hogy Nyíregyházán érettségivel a népesség mintegy 30,6%-a, felsőfokú végzettséggel 24,9%, szakmai irányú végzettséggel 14,6% rendelkezik. Mint már az előzőekben megfogalmazódott, a foglalkoztatottság és a végzettség szorosan összekapcsolódik, s ezáltal a kiszámíthatóbb megélhetés biztosított.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA

A települési önkormányzat képviselő-testülete - a Gyvt. 18. § (2) bekezdése alapján- a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzügyi támogatást állapíthat meg. A támogatások hozzájárulnak a létfenntartási gondok enyhítéséhez, a gyermek megfelelő gondozásának biztosításához. A települési önkormányzat által biztosított pénzügyi és természetbeni ellátások a gyermekvédelem alapellátási rendszerének részét képezik. Ezek az ellátások a családok anyagi terheinek csökkentésével, illetve konkrét szolgáltatások biztosításával segítik elő a gyermekek biztonságos és kiegyensúlyozott fejlődését, valamint a társadalmi esélyegyenlőség megvalósulását.

Az egyes támogatási formákra alkotott önkormányzati rendeleteket a Közgyűlés minden évben felülvizsgálja, a felülvizsgálatok előkészítése során figyelembe veszi a gazdasági és pénzügyi környezet aktuális állapotát, a közelmúlt tendenciáit, valamint a várható változásokat és ezekhez igazítja a támogatások igénybevételének jövedelmi határértékeit és feltételrendszerét. Mindezt annak érdekében, hogy a támogatási rendszer a változó gazdasági környezethez igazodva, célzottan, arányosan és fenntartható módon működjön.

Ezek a támogatási formák: (bővebben a 2.2.-ben)

- helyi autóbusz közlekedési támogatás,
- üdültetési támogatás,
- rendkívüli települési támogatás,
- tanszertámogatás,
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíj [51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről 18. § - 20. §],
- Rászoruló Hallgatókért Közalapítvány támogatása,
- nyári táboroztatás

Mindezeket a támogatásokat kiegészítik azok a szolgáltatások, támogatások, amelyek nem helyi szintű szabályozás alá esnek, ugyanakkor az egyének, családok, gyermekek jólétét szolgálják. Ezek között említjük az intézményi gyermekétkeztetést, a szünidei gyermekétkeztetést (házhoz szállítással), a pályázatokat ösztöndíjak igénybevételére.

2.1 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott pénzügyi és természetbeni ellátások

A Gyvt. a gyermek érdekeit és jogait helyezi előtérbe, ennek érdekében támogatásokat biztosít a családok és a gyermekek számára, valamint meghatározza az Önkormányzat által kötelezően nyújtandó pénzügyi és természetbeni ellátások körét. A jogszabályban meghatározott ellátások igénybevétele általában önkéntes.

A jogszabály két ellátást nevesít:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt (Gyvt. 19. §, 20. §),
- és a gyermekétkeztetést (Gyvt. 21. §-21/C. §).

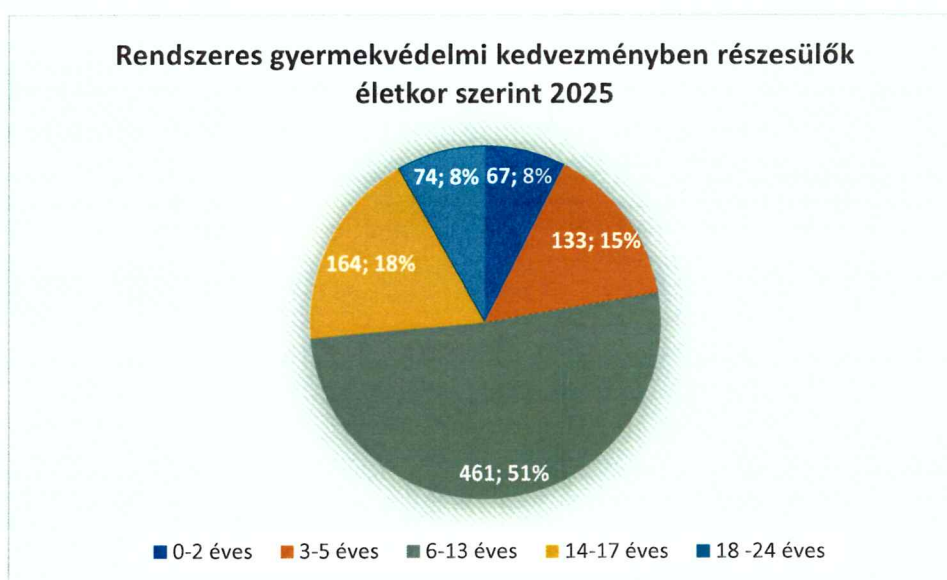
2.1.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a törvényben meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés (– ha megfelel a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetés) igénybevételére,
- külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményekre.

A kedvezmény különösen azoknak a gyermekeknek nyújt segítséget, akik olyan családban élnek, ahol a jövedelem nem biztosítja az alapvető szükségletek kielégítését, és így akadályozhatja az egészséges fejlődést, az iskolai részvételt és a társadalmi integrációt.

6. ábra

forrás: saját szerkesztés

A statisztikai adatok alapján Nyíregyházán a kedvezményben az adott évben 899 fő részesült. A korcsoportos megoszlás alapján megállapítható, hogy a támogatás legnagyobb arányban az általános iskolás korosztályt érinti. A 6–13 évesek száma 461 fő, amely az összes ellátott több mint felét (51,3%) teszi ki. Ez egyértelműen jelzi, hogy a gyermekvédelmi kedvezmény elsősorban a tanköteles korú gyermekek körében a legjelentősebb. Ennek magyarázata lehet, hogy a támogatáshoz kötődő kedvezményeket leginkább az iskolás korosztály tudja igénybe venni, a jogosultság érinti a gyermekek intézményi és szünidei étkeztetését, továbbá tankönyv és egyéb oktatással összefüggő támogatásokra jogosít.

2024. július 01. napjától emelkedett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító jövedelemhatár: a szociális vetítési alap összegének (28 500 forintnak) 165 százalékában meghatározott jövedelmi küszöb a szociális vetítési alap 225 százalékára nőtt; egyedülálló szülő által

nevelt gyermek, tartósan beteg, súlyos fogyatékos gyermek és nagykorú gyermek esetén pedig 180 százalékról 245 százalékra nőtt. A jövedelemhatár-emelés a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény hozzáférhetőségének javítását célozta. A módosítás szerint az egy főre jutó jövedelem felső határa emelkedett, amely több alacsony jövedelmű család számára tette elérhetővé a kedvezményt. A cél az volt, hogy a rendszer lefedettsége bővüljön, és a gyermekek szélesebb körét érje el a támogatás, ezáltal hozzájárulva az esélyegyenlőség javításához és a gyermekek életminőségének javításához.

4. táblázat

rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők/fő/család Nyíregyházán

év	kedvezményben részesülő/fő	kedvezményben részesülő/család
2020	1071	618
2021	1273	727
2022	1467	770
2023	1051	533
2024	1013	495
2025	899	446

forrás: Nyíregyháza MJV Polgármesteri Hivatal

Elméletben a magasabb jövedelemhatár lehetővé teszi, hogy a korábban csak minimális többlettel a jövedelemhatár fölött lévő családok is jogosultakká váljanak, viszont a statisztikai adatok alapján a hatás korlátozottnak bizonyult, a jövedelemhatár-emelés nem eredményezett érdemi bővülést a jogosulti körben és 2025-ben az előző évhez hasonlóan a csökkenő trend folytatódott. 2024-ben a kedvezményben részesülő családok száma 495 volt, amely 2025-re 446-ra mérséklődött. Ez 49 családdal kevesebbet jelent, ami megközelítőleg 9,9%-os csökkenésnek felel meg.

5. táblázat

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint 2024-ben és 2025-ben

Év	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint								elutasítások száma
	14.250 Ft alatt	14.251-28.500 Ft	28.501 - 38.475 Ft	38.476-41.325 Ft	41.326-47.025	47.026-51.300 Ft	51.300-64.125 Ft	64.125-69.825 Ft	
2024	284	475	127	22	49	29	22	5	21
2025	224	424	100	19	48	23	48	13	15

forrás: Nyíregyháza MJV Polgármesteri Hivatal

Az 5. számú táblázat alapján megállapítható, hogy a kedvezményben részesülő gyermekek száma 2024-ről 2025-re csökkenő tendenciát mutat. Míg 2024-ben összesen 1013 fő volt jogosult az ellátásra, addig 2025-ben ez a szám 899 főre mérséklődött, amely 114 fős, közel 11%-os csökkenést jelent.

A jövedelmi kategóriák szerinti megoszlás vizsgálata rámutat arra, hogy a csökkenés elsősorban az alacsonyabb jövedelmű háztartások körében jelentkezett. Különösen a legalacsonyabb jövedelmi sávban (14 250 Ft alatt) figyelhető meg számottevő visszaesés. A legnagyobb létszámú csoportot mindkét évben a 14 251–28 500 Ft közötti jövedelemmel rendelkező háztartások alkották, ugyanakkor ebben a kategóriában is mérséklődés tapasztalható.

A középső jövedelmi sávokban a változások mértéke kisebb, ami relatív stabilitást jelez. Ezzel szemben a magasabb jövedelmi kategóriákban (51 300 Ft felett) növekedés figyelhető meg. Ez a jelenség részben a jövedelmi viszonyok átrendeződésével, részben pedig a jogosultsági feltételek sajátosságaival magyarázható, mivel bizonyos esetekben (például speciális élethelyzetek fennállása esetén) magasabb jövedelem mellett is megállapítható a kedvezmény.

Az elutasított kérelmek száma szintén csökkenést mutat: 2024-ben 21 esetben, míg 2025-ben 15 esetben került sor elutasításra. Ez a tendencia utalhat a kérelmezési gyakorlat javulására, valamint arra, hogy a benyújtott kérelmek nagyobb arányban feleltek meg a jogosultsági feltételeknek. Összességében megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma csökkent a vizsgált időszakban, miközben a jogosultak jövedelmi struktúrája részben átrendeződött.

2.1.2. Gyermekétkeztetés: ingyenes vagy kedvezményes étkeztetés, szünidei étkeztetés

Ingyenes étkezés vagy kedvezményes étkezés

Az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetés kibővítésére 2016. 01.01-től került sor. Ez időponttól a Gyvt. értelmében bölcsődei és óvodai ellátásban részesülő gyermek, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy,
- nevelésbe vették,

ingyenes étkezik az intézményben.

Az egész szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátórendszerben egyedülálló a legkisebb minimálbérhez történő viszonyítás. Szociális területen a szociális vetítési alap (korábban öregségi nyugdíjminimum) a viszonyítási szám, és ennek a bizonyos szorzata a jövedelemhatár a támogatásoknál. Az intézményi gyermekétkeztetésnél azonban nem a szociális vetítési alapot határozta meg a jogalkotó, mint viszonyítást, hanem ennél egy jóval magasabb, a legkisebb minimálbérhez viszonyítja a jövedelemhatárt.

A jogalkotó szándéka a bölcsődékben és az óvodákban nevelt gyermekek ingyenes étkezésének bővítése és a jogosultságok kibővítése (fogyatékos gyermek esetén és a családi jövedelem szerint). **A jövedelmi jogosultság igazolása a szülő nyilatkozata szerint történik, azaz- önbevallással. A jövedelemnyilatkozatban foglaltakat sem előzetesen, sem utólag nem vizsgálhatja sem az intézmény, sem a jegyző.**

A Gyvt. továbbá meghatározza, hogy a gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 50%-át normatív kedvezményként kell biztosítani

- az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után

Étkeztetésben részesülők száma 2025. évben (fő)

Megnevezés		Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola	Kollégium
		Fő						
100 %-os támogatás	Rgyvt-ben részesül	7	55	358	-	-	-	21
	3 vagy többgyermekes	73	570	-	-	-	-	-
	tartósan beteg vagy fogyatékos	12	148	-	-	-	-	-
	1 főre jutó jövedelem	320	1690	-	-	-	-	-
	nevelésbe vették	2	18	56	-	5	4	45
	utógondozott	-	-	-	-	-	5	8
50 %-os támogatás	Rgyvt-ben részesül	-	-	-	3	11	3	36
	3 vagy többgyermekes	-	-	1098	61	58	4	83
	tartósan beteg vagy fogyatékos	-	-	304	14	8	46	59
összesen támogatott		414	2481	1816	78	82	62	252
100 % térítési díjat fizet		68	342	2875	191	124	16	174

forrás: önkormányzati adat, saját szerkesztés

A táblázatból jól látható, hogy 2025-ben az önkormányzati fenntartású bölcsődékben a gyermekek 85,8 %-a, óvodákban 87,8 %-a ingyen étkezett.

Ebből a legnagyobb arányban – bölcsődében az összes étkező 66,3 %-a, óvodában a 59,8 %-a – a családban az egy főre jutó jövedelem alapján részesül ingyenes étkeztetésben.

Mindez mit jelent? A kedvezményezettek magas aránya következtében az intézményi térítési díjából származó bevétel érdemben nem járul hozzá a működési költségek fedezetéhez. A központi költségvetési támogatás mértéke a tényleges élelmezési, rezszi- és bérköltségek folyamatos emelkedésére figyelemmel a feladatellátás finanszírozását részben biztosítja, ezek eredményeként a gyermekétkeztetés biztosítása az önkormányzat számára jelentős, évről évre növekvő saját forrás bevonását teszi szükségessé.

Szünidei gyermekétkeztetés

A szünidei gyermekétkeztetés célja, hogy a rászoruló gyermekek az iskolai szünetek ideje alatt is napi meleg ételhez jussanak. A tanév/ nevelési év során a gyermek számára sokszor az óvodai vagy iskolai étkeztetés jelenti a rendszeres, kiegyensúlyozott napi étkezést. A tanítási szünet ideje alatt ez a lehetőség megszűnik, ami különösen a hátrányos helyzetű családokban élő gyermekek számára jelent komoly nehézséget. A szünidei gyermekétkeztetés ezért fontos szerepet tölt be abban, hogy a gyermekek a szünetek ideje alatt se maradjanak megfelelő ellátás nélkül.

A program elsődleges célja a **hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek támogatása**, ezzel a családok terheinek enyhítése. A társadalmi jelentősége különösen a nyári szünet – idején mutatkozik meg.

Ebben az időszakban a gyermekek hosszú időn keresztül nem részesülnek az intézményi étkeztetésben, ezért fokozottan fennáll annak a veszélye, hogy nem jutnak minden nap megfelelő minőségű és mennyiségű ételhez. A szünidei gyermekétkeztetés lehetőséget biztosít arra, hogy ezek a gyermekek naponta legalább egy meleg étkezésben részesüljenek.

A jogszabályi előírások alapján az önkormányzatok kötelesek megszervezni a szünidei gyermekétkeztetést a tanítási szünetek idején. A kötelező ellátás a nyári szünet legalább **43 munkanapjára** vonatkozik a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára és a tavaszi, őszi és téli szünet idején is biztosítani kell az étkeztetést.

A jogszabályi előírások alapján azon hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, akinek gyermeke tekintetében a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet az adott év

- a) szeptember 1-jén fennáll, az évközi szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról minden év szeptember 15-éig,
- b) május 1-jén fennáll, a nyári szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról minden év május 15-éig írásban kell tájékoztatni.

Az étkeztetés lebonyolításában az elmúlt évben is a Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ aktívan közreműködött.

7.táblázat

Szünidei étkezést igénybe vevők száma 2025. évben

	hátrányos helyzetű (fő)	halmozottan hátrányos helyzetű (fő)	összesen (fő)
Igénylők száma			
tavaszi szünet (5 munkanap)	78	203	281
nyári szünet (49 munkanap)	108	295	403
őszi szünet (4 munkanap)	82	127	209
téli szünet (7 munkanap)	119	308	427
Igénylők száma			
Összesen	387	933	1320

forrás: saját szerkesztés

2025. évben is a szünidei gyermekétkeztetést az Elamen Zrt. közreműködésével biztosította, az előre csomagolt ebéd valamennyi jogosult számára kiszállítással történt. A gyermekétkeztetés finanszírozását tekintve az Önkormányzat jelentős többletfinanszírozást biztosít. Magyarország központi költségvetésében biztosított forrás az adóerő-képességet figyelembe véve 285 Ft Nyíregyháza esetében. Ezt az összeget az önkormányzat 2025. évben 1634 Ft/adag-ra egészítette ki. A legtöbb étkezési igény a **nyári és téli szünetben** jelentkezett, ami összefügghet a hosszabb szünetekkel és a gyermekek megnövekedett étkezési szükségletével.

2025-es adatok alapján a szünetekben étkezést igénylő gyermekek több mint **70%-a halmozottan hátrányos helyzetű**, ami jól mutatja a támogatás célcsoportjának összetételét.

Pénzbeli támogatás

2025. évben is a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek a Gyvt. szabályainak megfelelően- egy évben- két alkalommal (augusztus, illetve november hónapban) pénzbeli támogatásban részesültek, melynek értéke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők esetében 6000 Ft, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek esetében 6500 Ft.

2025. augusztusban 516 fő részesült 6. 000 Ft és 134 fő 6. 500 Ft egyszeri támogatásban.

Novemberben pedig 498 fő 6. 000 Ft és 134 fő 6. 500 Ft összegű támogatást kapott rászorultsága alapján.

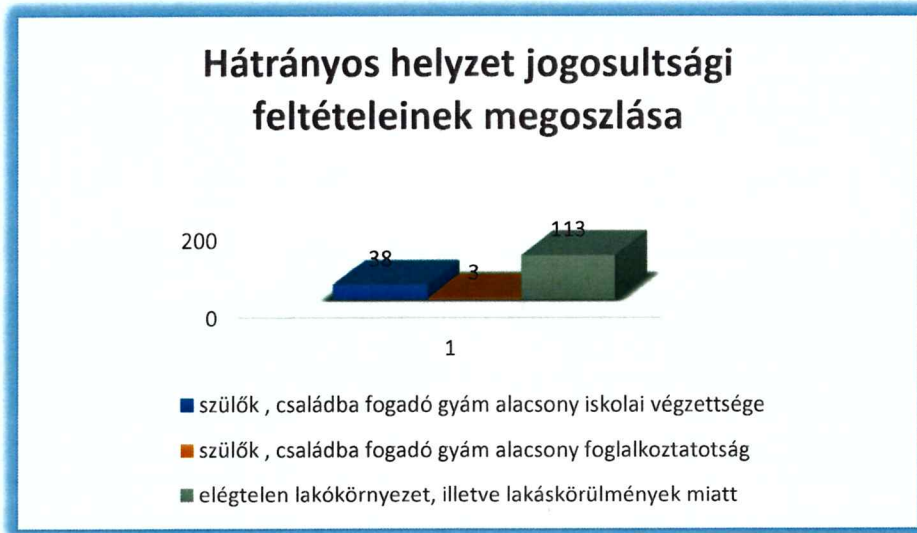
Hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet

A jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító határozat meghozatalával egyidejűleg, azzal azonos időtartamra, külön döntésben állapítja meg a gyermek/nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását, melyhez különböző kedvezmények társulnak.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.)33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

7. ábra

forrás: saját szerkesztés

2025. december 31. napján nyilvántartott hátrányos /halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma összesen 491 fő volt, ebből 154 fő hátrányos helyzetű gyermek. A hátrányos helyzet megoszlását tekintve elmondható, hogy a legnagyobb arányban, mintegy 73,3 %-ban az elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény miatt került megállapításra a hátrányos helyzet.

8. ábra

forrás: saját szerkesztés

2025. évben halmozottan hátrányos helyzetű 337 gyermek volt. Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előzőekben meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A 7. ábrához hasonlóan a legnagyobb arányban a szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és az elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény miatt került megállapításra a halmozottan hátrányos helyzet. Elenyésző az alacsony iskolai végzettség és az alacsony foglalkoztatottság kettősének a hiánya a jogosultak körében. A statisztikai adatok alapján 72 család az, amelyben a 154 hátrányos helyzetű gyermek él, a 337 halmozottan hátrányos helyzetű gyermek pedig 151 családban él.

2.2 Az Önkormányzat által biztosított támogatások, kedvezmények

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelten fontosnak tartja a gyermeket nevelő családok, ezáltal a gyermekek szociális biztonságának megőrzését.

A helyi segélyezési rendszer alakítása során is igyekszik nyomon követni mindazokat a társadalmi, gazdasági és jogi változásokat, amelyek hatással bírnak a szociális és gyermekjóléti ellátások rendszerére.

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényből adódó egyes feladatok végrehajtásáról szóló 54/2011. (XII.16.) önkormányzati rendeletben (továbbiakban Ör.),
- szociális rászorultságtól függő egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 21/2021. (VI.25.) önkormányzati rendelet (továbbiakban ÖrSzt.),
- Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata által az egyes szociális rászorultságtól függetlenül nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátási formákról szóló 22/2021. (VI.25.) önkormányzati rendeletben (továbbiakban Örf.) meghatározott módon különböző pénzbeli és természetbeni támogatásokat biztosít.

Ezek a támogatási formák a

- helyi autóbusz közlekedési támogatás (Ör. 2. §),
- üdültetési támogatás (Ör. 2/A. §),
- rendkívüli települési támogatás (ÖrSzt. 14. §),
- tanszertámogatás (Örf. 3. §),
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíj [51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről 18. § - 20. §],
- Rászoruló Hallgatókért Közalapítvány támogatása,
- nyári táboroztatás.

Az Önkormányzat valamennyi támogatását biztosította, illetve a nyári szünidőben a Szigligeti táborozást és az un. napközis táborokat is megszervezte 2025 évben is.

8. táblázat

A helyi támogatásokban részesülők száma

Megnevezés	2021	2022	2023	2024	2025
helyi járatú autóbusz közlekedési támogatásra	66	52	148	98	72
üdültetési támogatásra	140	177	195	181	169

rendkívüli települési támogatásra (étkezési térítési díj, iskolakezdési támogatás)	-	-	-	72	76
tanszercsomag	4624	4547	4471	4222	4056
Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj	78	84	64	55	57
Rászoruló Hallgatókért Közalapítványa	39	70	44	41	35
nyári táboroztatásban	1627	1651	994	872	1401

forrás: saját szerkesztés

2.2.1. Helyi autóbusz közlekedési kedvezmény

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata 2018. március 1-től helyi autóbusz közlekedési támogatásban részesíti a nyíregyházi állandó lakóhellyel rendelkező alap-, vagy középfokú tanintézetrel tanulói jogviszonyban álló diákokat, csökkentve ezzel az alacsony jövedelműek utazási költségeit.

A jogosultak köre, illetve a támogatás mértéke 2025. március 1-től:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, illetve törvényes képviselője által beszerzett bérletigazolvány és bérletjegy ellenértékének 80%-a
- a halmozottan hátrányos helyzetű jogosult, illetve törvényes képviselője által beszerzett bérletigazolvány és bérletjegy ellenértékének 100%-a.

A támogatás iránti kérelmeket a mellékletként becsatolt lejárt bérletjegyekkel, valamint a diákigazolvány másolati példányával együtt a Szociális és Köznevelési Osztály ügyfélszolgálati centrumában lehet benyújtani. A megállapított támogatásokat a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal házipénztárából kerül kifizetésre.

2025. évben a helyi autóbusz közlekedési támogatásban részesülők megoszlása:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő igénylő: 9 fő
- halmozottan hátrányos helyzetű igénylő: 63 fő

2.2.2. Üdültetési támogatás

A korábbi évekhez hasonlóan 2025. évben is sikeresen megvalósult a nyíregyházi gyermekek balatoni táboroztatása, amely már hosszú évek óta kiemelt programja a város nyári szabadidős kínálatának. Évről-évre az a törekvés, hogy minél több gyermek számára biztosítson tartalmas és élményekben gazdag kikapcsolódást a Balaton partján.

Szigliget földrajzi fekvését tekintve a Dunántúli-középhegység területéhez tartozó Észak-Balaton középtáj egyik legszebb kistájában, a Tapolcai-medence és a Balaton árkának találkozásánál foglal helyet.

Az elmúlt évben (2025) a táborban való részvételi lehetőség szintén kiterjesztésre került, az Önkormányzat döntése értelmében a gyakorló, a 6 osztályos gimnáziumokban és az egyházi iskolákban tanuló diákok javára, függetlenül a fenntartó státuszától.

2025. nyarán összesen 800 nyíregyházi általános iskolás gyermek és 366 felnőtt üdülhetett a gyermeküdülőben. A nyári szünet rövidege miatt a turnusok az előző évekhez hasonlóan későbbi időpontban kezdődtek: az első június 20-án indult, míg az utolsó augusztus 29-én zárult.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata idén is biztosított 10.000 Ft üdülési támogatást az állandó nyíregyházi lakcímmel rendelkező, nyíregyházi székhelyű alapfokú tanintézetrel tanulói jogviszonyban álló gyermek részére, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, tartósan beteg, vagy akinek a szülője három vagy több kiskorú gyermekről gondoskodott.

A támogatást évente egy alkalommal lehet a gyermeküdülőben történő üdüléshez felhasználni, a szükséges dokumentumok másolatának beadásával. Ebben az évben **169 gyermek** részesült támogatásban.

Az önköltséges tábort a jelentkezők 50.000 Ft/fő díj ellenében tudták igénybe venni.

A programok a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével kerültek összeállításra, így sok ismeretet szerezhettek a Balaton nevezetességeiről és környékéről. A tábor programjai az előző évekhez hasonlóan nagyon népszerűek voltak a diákok számára. A fürdés és napozás mellett érdekesebbnél, érdekesebb programokon is részt vehettek a táborozók.

- Sárvári Gyógy- és Wellnessfürdő,
- Tapolcai-tavasbarlang felfedezése,
- sümegi Történelmi és Lovasjátékok,
- Szigligeti vár.

A szervezett programok mellett a kísérő pedagógusok esténként vetélkedőket, zenés-táncos esteket, számháborút, esti fürdözést és sétákat szerveztek (például az Óvárhoz, a kikötőhöz vagy a kápolnához).

2.2.3. Rendkívüli települési támogatás

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015. évtől saját forrásból biztosítja a szociális és gyermekjóléti pénzbeli és természetbeni szociális támogatások fedezetét. Az elmúlt évben ezen rendeletek módosítása során fontos tényező volt a jövedelmi jogosultságok mértékének meghatározása során a minimálbér, garantál bérminimum, a nyugdíjak és egyéb rendszeres pénzellátások összegének változása. Egyes támogatások tekintetében a különböző családi szerkezetekhez igazodva változott az adható támogatások mértéke, ezzel az alacsonyabb jövedelmi helyzetben élők magasabb összegű támogatásra szerezhettek jogosultságot.

A rendkívüli települési támogatás kategóriája az elmúlt években két új ellátási formával bővült. Az egyik a 2023. április 1-től bevezetett rendkívüli települési támogatásként nyújtott étkeztetési térítési díj támogatás, mely azon családoknak nyújt segítséget, ahol legfeljebb két általános iskolai, vagy nappali munkarendű középiskolai tanuló gyermek van és ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésre egyéb jogcímen nem jogosultak. A támogatás igényléséhez a kérelem mellékletként be kell csatolni az étkezés igénybevételét igazoló hivatalos számlát. A támogatás mértéke 2023. évben 4.000.-Ft volt,

2025-ben már 10.000.-Ft került kifizetésre gyermekenként, mely a teljes évet nézve összesen 330.000.-Ft kiadást jelentett az önkormányzatnak.

2024. március 1-től bevezetésre került a rendkívüli települési támogatás iskolakezdési támogatásként nyújtott ellátás, mely azoknak a családoknak nyújt támogatást, ahol nyíregyházi székhelyű általános iskolába beiratkozott felső tagozaton tanuló gyermek van és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap (22.800.-Ft) 420%-át – 119.700.-Ft -. A támogatás összege 7.000.-Ft gyermekenként. 2025. évben 34 fő nyújtott be kérelmet, melyből 43 gyermek részesült iskolakezdési támogatásban 301.000.-Ft összegben. A támogatás iránti kérelmet évente egy alkalommal augusztus 1. és október 31. között lehet benyújtani.

A felsőfokú tanulmányait folytató nappali tagozatos hallgatók számára többletkiadásaikhoz történő hozzájárulásként az Önkormányzat anyagi segítséget nyújt. 2025. évben a Nyíregyházán tanulók esetében a támogatás mértéke 30.000.-Ft, a nem Nyíregyházán tanulók esetében 40.000.-Ft volt, összesen 24 fő részesült támogatásban.

A kelengyetámogatás a családok segítségét célzó, gyermekvállalást ösztönző támogatási forma, célja az első időszak kiadásainak csökkentése. Nyíregyházán ez a támogatás 2024. évtől kezdődően alanyi jogon járó juttatás, a Nyíregyházán állandó lakóhellyel rendelkező újszülött gyermek jogán igényelhetik a szülők. 2025. évben 324 újszülött gyermekre vették igénybe, a támogatás mértéke gyermekenként 20 000 Ft.

2.2.4. Tanszercsomag juttatás

A helyi rendeletben foglaltak szerint az önkormányzat természetbeni formában már több éve segíti iskolakezdekő az 1-4. osztályos nyíregyházi diákokat tanszercsomag formájában – 2025. évben 4056 fő, összesen 12.168. 000.- Ft összértékű csomagban részesült.

A csomag füzeteket, rajzlapot, grafitceruzát, radírt, ecsetet, zsírkrétát stb. tartalmazott, az iskolai évfolyam szükségletének megfelelően. A csomag értéke összesen 3.000 Ft/csomag volt. A gyermekek a csomagot az iskolákban személyesen vehették át.

2.2.5 Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj

Az Önkormányzat évek óta csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz, mellyel a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára is elérhetővé kívánja tenni a felsőoktatásban való részvételt. Célja az esélyteremtés, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok felsőfokú tanulmányokat folytassanak.

Az ösztöndíj többszintű támogatási rendszer, három forrásból épül fel: települési önkormányzatok által nyújtott támogatás; a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás.

A többi támogatáshoz és a korábbi évekhez hasonlóan a jogosultsági feltételek meghatározása során az önkormányzat figyelemmel kísérté a háztartások jövedelmi viszonyainak alakulását, valamint a megélhetési költségek változását.

Mint a 8. táblázatban látható, a jogosultsági összeghatár (Ft/fő) az elmúlt öt évben a duplájára emelkedett, melynek célja, hogy a támogatási rendszer továbbra is a valós szociális rászorultságot tükrözze, valamint biztosítsa, hogy a támogatás a jelenlegi gazdasági körülmények között is elérhető legyen a rászoruló hallgatók számára. Tavaly a Bursa Hungarica támogatásban részesítettek száma: 57 fő volt. A támogatás legalacsonyabb havi összege 5. 000 Ft, a legmagasabb 15.000 Ft volt. A megállapított támogatások összege összesen 4.252.500 Ft volt.

9. táblázat

Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat

év	benyújtott pályázatok száma	jogosultak száma	jogosultsági összeghatár (Ft/fő)
2021	122	89	71 250
2022	104	78	85 500
2023	92	84	99 750
2024	72	64	99 750
2025	61	57	114 000

forrás: saját szerkesztés

2.2.6 Rászoruló Hallgatókért Közalapítvány

Az Alapítvány 1996-ban jött létre azzal a céllal, hogy támogassák azokat a rászoruló, nyíregyházi diákokat, akik jó tanulmányi eredménnyel rendelkeznek. E két szempont alapján az elmúlt harminc évben több száz főiskolai, egyetemi hallgató kapott támogatást. Az alapítvány fő támogatója az önkormányzat, az ösztöndíj összegének a nagy részét így a várostól kapják a hallgatók. A Közalapítvány Kuratóriuma 2025-ban is két alkalommal -a tavaszi és az őszi félévben- tett közérlelmi felhívást támogatás elnyerésére.

2025-ban 35 hallgató felelt meg a pályázatban kiírt feltételeknek, így a Kuratórium döntése alapján 50.000-100.000 Ft összegű támogatásban részesültek elért tanulmányi eredményük, valamint szociális helyzetük alapján.

2.2.7 Nyári táboroztatás

A **nyári napközis táborok** megszervezése az elmúlt évben is Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából a NYÍRVV Nonprofit Kft. szervezése által valósulhatott meg. A táborozás 2025. június 23-tól augusztus 15-ig nyolc turnusban került megszervezésre.

A táboroztatás fő célja, hogy a gyerekek a vakáció ideje alatt élményekben gazdag, tartalmas napokat tölthessenek együtt.

Tájékoztatást 23 városi általános iskola kapott a turnusok időpontjáról és a helyszínekről, így minden gyermek és szülő időben értesülhetett a jelentkezés lehetőségéről.

2025-ös évben öt helyszín közül választhattak a gyerekek.

A napközis táborozás minden évben népszerű a szülők és a gyerekek körében, melyet alátámaszt a résztvevők száma is. Az elmúlt évben **összesen 1.401 gyerek** vett részt a táborokban. Ennek egyik oka volt, hogy a táborozás magas szakmai színvonalú és érdeklődő programokat biztosított a gyerekek részére. Másik ok az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek nyári elfoglaltságát, tanulását elősegítő táborok megoldást jelentettek a szünetben sok hasznos ismeret szerzésére.

A jelentkezéseket a szülők az iskolákon keresztül tudták benyújtani. Az elmúlt évben is csupán az étkezés díját kellett fizetni. A gyermekek egy turnust vehettek igénybe támogatott költségen, több turnusban való részvétel esetén már önköltséges áron tudták ezt megtenni. A táborok napi háromszori étkezést biztosítottak a gyerekek részére, valamint fontos megemlíteni, hogy a Volánbusz Zrt. segítségével juthattak el a gyerekek a tábori helyszínekre.

A három vagy több gyermeket nevelő, valamint a tartósan beteg gyermeket nevelő családoknak kedvezményt biztosított az önkormányzat, nekik a térítési díj 50%-át kellett kifizetni. A szociálisan rászoruló gyermekek, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek, valamint a nevelésbe vett gyermekek egy turnusban ingyenesen táborozhattak.

10. táblázat

Jogcím	Kedvezményben részesülők száma (fő)	Fizetendő díj (Ft)
három vagy többgyermekes család	219	5000 Ft/turnus
tartósan beteg gyermek	39	5000 Ft/turnus
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek	20	0 Ft
nevelt gyermek	13	0 Ft
Összesen	291	

forrás: Beszámoló a nyári napközis táborról, NYÍRVV Nonprofit Kft, 2025.

2.2.8 Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány Nemzeti Tudósképző Akadémia

A Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány több nagyváros - humán élettudományi felsőoktatással rendelkező- bevonásával 2021. szeptemberétől bővítette a programját és létrehozta a Nemzeti Tudósképző Akadémiát (NTA). Kétlépcsős szervezet került kialakításra - központi és területi központ. Jelenleg hét Országos Képzési Központ és huszonegy Területi Képzési Központ működik az ország területén. (ábra) A program célkitűzése a tehetséges fiatalok felkarolása, tudományos munkájuk támogatása, a tudós életpálya modell vonzóvá tétele és hosszabb távon a fiatal kutatók Magyarországon és szülővárosukban tartása.

- Két fő elemre épül az NTA szakmai programja: Közéiskolai Képzési Program és Egyetemi Képzési Program

Képzési Központok szerveződése

A Középiskolai Képzési Programjához 2025. évben csatlakozott Nyíregyháza. A program az Önkormányzat és a Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány együttműködésével jött létre. A Területi Képzési Központ feladatait az Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium vezetőtanára irányítja és a nyíregyházi középiskolák tehetséges diákjainak felkutatását, mentorálását, valamint a programok szervezését fogja össze. Az NTA működési költségeit Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata 2025. évben tízmillió forinttal támogatta.

2025-ben az induláskor regisztrált diákok száma alig érte el a 150 főt, évvégére a regisztrált diákok száma 300 fölé emelkedett.

Mit nyújtott 2025-ben a NAT? Az elmúlt évben 24 programot szerveztek

- biológia-kémia tantárgyak emelt szintű érettségijéhez kapcsolódó gyakorlati foglalkozások (PCR vizsgálat, Elisa vizsgálat, szövettani gyakorlatok, boncolás 1-2 alkalommal),
- kórház látogatás (Skill-labor, központi műtő, sugárterápiás labor),
- természettudományi előadások (immunológia, transzplantáció),
- konzultációk korábbi NTA-s, ma egyetemi hallgatókkal,
- Nobel Díjasok és tehetséges diákok találkozója,
- diploma átadó ünnepség az MTA székházában (11 diák vehette át a felsőoktatási eljárásban pontot érő bronz diplomát, idén 5 nyíregyházi diák is ezüst diploma várományosa)

A programok mellett modern eszközökkel és alapanyagokkal bővítették a laborokat a gyakorlati képzések megvalósításához. 2025. áprilisában két Nobel díjas tudós, Dan Shechtman izraeli kémikus és Joachim Frank német-amerikai biofizikus tett látogatást a Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumban és Nyíregyháza Önkormányzatánál. A tudósok elismerően beszéltek az Eötvös gyakorlóban folyó kiváló elméleti és gyakorlati oktatásról.

Összeségében a programban résztvevő diákok tudomány iránti elköteleződése mellett a szakmai látóköre is jelentősen szélesedik, a személyes találkozások tudósokkal pedig inspirációt jelent a diákok számára. A program nem csupán elméleti tudást kínál, hanem hidat épít a tehetség és a tudományos élet között.

Nyíregyháza Önkormányzata elkötelezett a gyermekek tanulásának ösztönzésében, a családok támogatásában, mindezt alátámasztják a nyújtott támogatások - kezdve a születéstől egészen a diploma megszerzéséig- valamint az évről évre bővített támogatások formája.

3. JEGYZŐI FELADATOK GYÁMÜGYI HATÁSKÖRBEN

3.1. Családvédelmi koordináció

Ma Magyarországon zéró tolerancia van a gyermekbántalmazást tekintve az 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló Egyezmény 19. cikke és a Gyvt. 6. § (5) bekezdése értelmében. A zéró tolerancia azonban nem csak a gyermekek tekintetében áll fenn, hanem a felnőttekre is érvényes. Minden gyermeket egyenrangú védelem illet meg a fizikai, az érzelmi, a szexuális erőszakkal, valamint az elhanyagolással szemben is.

Családi erőszak bárkivel előfordulhat, azonban nagyon nehezen lehet tetten érni. Sokan tagadják, keresik a kifogásokat és hátrítanak a probléma körül. Akkor a legnehezebb fellépni ellene, ha nem fizikai bántalmazásról beszélünk, hanem lelki, érzelmi vagy szexuális bántalmazásról. Ezért nagyon fontos, hogy a bántalmazó kapcsolat árulkodó jeleit mihamarabb észrevegyük és tegyünk ellene.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer célja a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése. A jelzőrendszer működtetése állami és önkormányzati feladat is egyben. Azonban az állampolgároknak is felelősségük van és amennyiben veszélyt észlelnek jelzési kötelezettségük van, amit akár anonim módon is megtehetnek.

2020. január 01-től a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoldartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (továbbiakban: Hketv) szerint a családvédelmi koordinációért felelős szerv a települési önkormányzat jegyzője. A törvény célja, hogy hatékony és megfelelő jogszabályi védelmet nyújtson az áldozatoknak. A jogszabály a jegyzőt a hozzátartozók közötti erőszak kezelésében elsősorban **koordinációs és jelzőrendszeri feladatokkal** ruházta fel, valójában azonban a jegyző szerepe ennél sokkal összetettebb lenne.

A jegyző feladata:

- rendszerszervezés, mely magába foglalja a jelzőrendszeri tagok (gyámhatóság, rendőrség, ügyészség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat, az áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, stb.) összehangolását,
- jelzőrendszer működtetése, ezen belül a jelzések fogadása, intézkedések kezdeményezése,
- kockázatkezelés: folyamatos nyomon követés, visszajelzés, veszélyeztetett személyek védelméről intézkedés,
- adminisztráció, dokumentáció: határidőre történő intézkedés, jogszabályi megfelelés,
- hatás/eredmény: biztonságos, működő koordináció, áldozatvédő rendszer működése.

Amennyiben a jelzőrendszer tagjai vagy személyek bármelyike hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észleli, úgy köteles jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, illetve kötelesek

együttműködni és egymást tájékoztatni. Sok esetben azonban lassú az információáramlás, a koordináció papíron valósul meg, a jelzések formálisak, hiányosak. A jövőbeni feladat a koordináció erősítése.

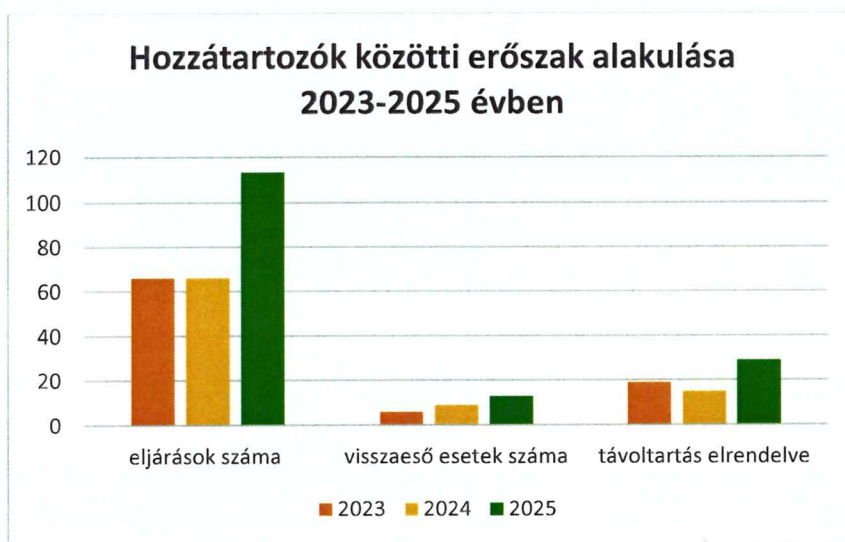
2024. szeptemberétől a jelzőrendszeri tagokat fokozottabban érintő változások léptek életbe. A korábbi szabályozás szerint is a jelzési kötelezettség elmulasztása fegyelmi vétségnek minősült. A Gyvt. 17. § (4) bekezdése egyes minősített (kiemelten veszélyeztetett) esetekben súlyosabb, büntetőjogi felelősséget határoz meg, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény a 209. §-t követően a Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos kötelezettség megszegése alcímmel egészült ki.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város jegyzőjéhez 2025. évben összesen 113 jelzés érkezett, amelyek közül 81 esetben, a jelzések 72,5 %-ában indult hatósági eljárás bántalmazás gyanúja miatt.

A beérkező jelzések tartalma azonban sok esetben nem tartalmaz elegendő információt a veszélyeztetés mértékének, illetve a feltételezett bántalmazás súlyosságának pontos megítéléséhez. A hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelzések esetében – bár az eljárás megindítása nem minden esetben kötelező – a hatóság a gyermekek és más érintett személyek védelme, valamint a potenciális veszélyhelyzetek mielőbbi feltárása érdekében rendszerint eljárást indít. Ennek oka, hogy a jelzésekben foglalt információk alapján a bántalmazás tényleges súlya, illetve a veszélyeztetés mértéke sok esetben csak a hatósági vizsgálat lefolytatása során állapítható meg.

A hozzátartozók közötti erőszak gyakran ismétlődő jellegűek. Statisztikák szerint a visszaeső esetek aránya magas, az áldozatok jelentős része több alkalommal is tapasztalja az erőszakot, sok esetben a jogi intézkedések, mint például a távoltartás ideiglenes megoldást nyújtanak, de nem minden esetben akadályozzák meg a visszaesést, hiszen a bántalmazó néha megszegi a határozatot, vagy a konfliktus más formában újra jelentkezik.

10. ábra

forrás: saját szerkesztés

Jól látható, hogy 2024. évhez képest határozott emelkedés figyelhető meg a jelzések tekintetében. A növekedését több szemszögből is értékelhetjük, egyrészt nőhet a bejelentési hajlandóság / tudatosság a társadalom tagjainál, egyre jobban felismerik, hogy már „nem magánügy” a bántalmazás. A

társadalom egyre tudatosabbá vált, a valódi előfordulások emelkedése jelentheti a rendszer koordinációjának hatékonyabb működését.

Az eljárások megindításakor 2025. évben az esetek 25%-ban, 2024-ben 22%-ban, 2023-ban 28%-ban már távoltartás volt elrendelve a bántalmazóval szemben. Az elmúlt évben a jelzés már 13 család esetében visszatérő jelzés volt.

Az előző évekhez hasonlóan a jelzést adó jelzőrendszeri tagok közül a Nyíregyházi Család- és Gyermejjóléti Központ él a legtöbb jelzéssel. Ők a jegyzőnek a legfontosabb helyi partnerei a bántalmazás felismerésében és kezelésében, ők a gyermekek védelmének és az áldozatvédelem koordinációjának helyi motorja a jegyző által vezetett rendszerben. Ők találkoznak először a családokban jelentkező problémákkal a szolgáltatásaik révén.

3.2 Családi jogállás rendezése

A gyermek családi jogállásának rendezése a települési önkormányzat jegyzőjének gyámhatósági feladatai közé tartozik. A feladat célja, hogy a gyermek származása, különösen az apai jogállás jogilag rendezett legyen. A családi jogállás rendezése elsősorban azokban az esetekben válik szükségessé, amikor a gyermeket az anyakönyvben apa adatai nélkül jegyzik be.

A családi jogállás rendezése az alábbi módokon biztosítható:

- apai elismeréssel
- képzelt szülő adatainak megállapításával
- apaság megállapítása iránt indítandó peres eljárással

2025. évben 47 esetben érkezett jelzés apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek esetében. Az év folyamán 14 esetben történt teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtétele. Képzelt apa, valamint apaság bírósági megállapítása az év folyamán nem volt. Halmozott adatként¹ 209 fő esetében a családi jogállás rendezetlen maradt továbbra is.

3.3 Gyámnevezés

A jegyzői gyámhatóság feladatkörébe tartozik a gyámnevezésről, illetve a gyámságból való kizárásról szóló nyilatkozat felvétele a kérelmező szülővel.

A szülői felügyelettel rendelkező szülőnek joga van ahhoz, hogy kiskorú gyermeke részére gyámot nevezzen, vagy valakit a gyámság viseléséből kizárjon. A hatóság a szülő gyámnevezésre vagy a kizárásra vonatkozó nyilatkozatát a gyámkiirendelésre irányuló eljárás során köteles figyelembe venni. A gyámnevezés a gyermek jövőbeni védelmét szolgáló jogintézmény.

Ha a szülő a gyámot nevező vagy a gyámságból kizáró nyilatkozatát a települési önkormányzat jegyzője előtt teszi, az erről felvett jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a gyermek és a nevezett gyám vagy a gyámságból kizárt személy személyazonosító adatait, valamint a szülő felhívását a lakóhely változásának bejelentésére. A szülő a lakóhelyváltozásról szóló bejelentési kötelezettségének úgy is

¹ Halmozott adat: az előző évről áthúzódó eseteket is tartalmazza.

eleget tehet, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szervtől kéri, hogy a lakóhelyváltozás tényét közölje a települési önkormányzat jegyzőjével. 2025. évben nem érkezett gyámnevezésre vagy gyámságból való kizárásra megkeresés.

3.4. Képzelt apa

A képzelt apa adatainak megállapítása olyan eljárás, amelyre akkor kerül sor, ha a gyermek apja ismeretlen és az apaság más módon nem állapítható meg. A képzelt apa adatai nem valós személyhez kapcsolódnak. Az intézkedés célja elsősorban a gyermek személyazonosságának és névviselésének rendezése. A képzelt apa adatainak megállapítására a jegyző jogosult gyámhatósági hatáskörben. Az eljárás általában akkor indul meg, ha az anya nem tudja vagy nem kívánja megnevezni a gyermek apját. Amennyiben nincs lehetőség az apaság megállapítására, a képzelt adatok megállapítása indokoltá válhat. A képzelt apa adatai kizárólag az anyakönyvi bejegyzés célját szolgálják. Ezek az adatok nem jelentenek tényleges rokon kapcsolatot. A képzelt apa nem válik a gyermek jogi értelemben vett szülőjévé. A képzelt adatok alkalmazása lehetővé teszi, hogy a gyermek családi neve rendezett legyen.

A képzelt apa adatainak megállapítására a jegyző jegyzőkönyvet vesz fel, az anyával egyetértésben állapítja meg a képzelt személy adatait.

2025. évben hivatalunkban képzelt apa megállapítása iránti kérelem nem került benyújtásra.

4. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA

2016. évtől integrált szervezeti egységek gondoskodnak a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások együttes biztosításáról.

A gyermekjóléti alapellátás rendszerébe tartozó ellátásokat – a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátásai, a gyermekek átmeneti gondozása – az önkormányzati fenntartásban működő Nyíregyházi Család és Gyermekjóléti Központ és a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény biztosítja.

4.1. Család és gyermekjóléti szolgáltatás

Magyarországon a gyermekvédelmi törvény tartalmazza azokat a szabályokat, melyek segítik a gyermek jogainak és érdekeinek érvényesülését, és a szülői kötelességek teljesülését.

A család -és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdésben és a Gyvt. 40. § szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint az Szt. 64. § szerinti családsegítés feladatokat.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi-lelki egészségének családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését ill. a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A család- és **gyermekjóléti** szolgálat tevékenységi körében ellátja:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít.

A **családsegítés** önkéntesen, kérelem alapján történik települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat; járási, megyei szinten a család-és gyermekjóléti központ keretében.

A családsegítő feladata szociális és mentál-higiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára támaszt nyújtani az életvezetési képesség megőrzésében. Ez jelenthet:

- információnyújtást, tájékoztatást,
- szociális ügyintézést,
- családgondozást, egyéni esetkezelést,
- szociális-, életvezetési-, mentálhigiénés tanácsadást,
- kríziskezelést,
- szabadidős programok szervezését,
- lakossági adományok gyűjtését és osztását.

A Nyíregyházi Család és Gyermekjóléti Központ Nyíregyháza 3 telephelye mellett **Nyírpazony, Kálmánháza és Nagycserkesz** településeken is ellátja a szolgálat feladatait.

A Szolgálat tevékenységeit a **2025-ös évben Nyíregyházán 3.983 fő (2097 család), Nyírpazonyban 75 fő, Kálmánházán 83 fő vette igénybe.**

A Szolgálat családsegítői és a Központ esetmenedzserei partneri viszonyban dolgoznak együtt, az esetmenedzser a család menedzsereként a családsegítővel, illetve az érintett tanácsadókkal, szakemberekkel közösen határozzák meg a probléma megoldásához vezető utakat.

A családsegítő alapellátás keretében gondozza a családokat, és segíti a cselekvési tervben meghatározott feladatok teljesülését.

A szolgálathoz érkező ügyfelek gyakran halmozott problémákkal küzdenek, így több szolgáltatást vesznek igénybe, elsősorban a szakemberek javaslata alapján.

Több éves tapasztalat, hogy a legmagasabb számban a 35-49 év közötti személyek kérnek segítséget a szolgálattól, 2025-ös évben **926 fő**, ugyanakkor a **kiskorúak, fiatalok száma emelkedést mutat, a tavalyi évben 1.569 fő**. Sajnos ez a szám a magas *iskolai hiányzásból, elhanyagolásból, bűncselekményt elkövető kiskorúak* számából adódik.

Intézménybe való *beilleszkedési probléma* **35** családnál jelentett problémát, a felnőttek tekintetében az *anyagi problémák* miatt pedig **98** család kereste fel az Intézményt.

A szolgálathoz a jelzőrendszer tagjaitól évről évre több jelzés érkezik bántalmazási ügyekben. Ez annak is a következménye, hogy a hozzátartozók között történő erőszak megtörténtkor a legtöbb esetben a kiskorú is érintve van, érzelmi, lelki állapota sérül. A legtöbb esetben ezek az esetek a rendőrség, az Áldozatsegítő Központ, családvédelmi koordinációért felelős szerv által küldött megkeresés, vagy a lakossági bejelentés útján kerül a szolgálat látóterébe.

Ezekben az esetekben a jelzéseket párhuzamosan meg kell küldeni az illetékes Gyámhivatal felé is és a családvédelmi feladatok koordinálásáért felelős szerv- jegyző- felé is.

A Szolgálatnál nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma a 2025-ös évben 1.595 fő, ebből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma 516 fő, ebből védelembe vett 381 fő, nevelésbe vett 20 fő. A jelzések közül kimagasló probléma a szülők-család életvitele, életvezetési problémája, amely 264 kiskorút érintett. A családok száma, melyben a veszélyeztetett kiskorúak élnek 893. Hatósági intézkedés kezdeményezésére 100 gyermek esetében került sor.

A bántalmazás 302 fő életében jelent meg, ebből fizikai bántalmazással 110 kiskorú, lelki bántalmazással 180 kiskorú, szexuális bántalmazással 12 kiskorú érintett. Ezek a számok a 2024-es évhez képest növekedést jelentenek.

11. táblázat

Veszélyeztetett kiskorúak adatai 2025-ben

Veszélyeztetett kiskorúak (0-17 évesek) adatai									
Sorszám	Okok		Az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint	Ebből (a-ből): jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma	Ebből (b-ből): védelembe vétel	Ebből (b-ből): nevelésbe vétel	A veszélyeztetettség okainak halmozott száma (fő okkal együtt)		
			a	b	c	d	e		
01	Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma (02+14+17+19. sorok összege)		1595	516	381	20	0		
02	Környezeti főcsoport összesen (a gyermek környezetéből kell kiindulni)		1328	436	342	20	2786		
03	Ebből (02-ből):	Gyermekekkel szembeni rossz bánásmód	lakhatási probléma	296	45	40	0	490	
04			szülő(k)egészségi problémái	34	9	9	0	123	
05			családi szerkezeti	146	51	32	0	515	
06			szülők, család életvitele, életvezetési problémája	264	87	74	5	588	
07			családon belüli bántalmazás	fizikai	77	42	40	0	96
08				lelki	130	51	35	0	158
09				szexuális	2	2	2	0	3
10				gyermek elhanyagolása	264	116	92	15	480
11				lelki	23	18	12	0	180
12				iskolai kirekesztés, erőszak	32	0	0	0	48
13				kortárs csoport negatív hatása	45	15	6	0	77
14			Magatartási főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)		78	45	21	0	187
15			Ebből (14-ből):	drogfogyasztás	16	7	6	0	19
16	csavargás	62		28	15	0	71		
17	Egészségi főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)		111	25	13	0	187		
18	Ebből (17-ből):	magatartás- vagy tanulási zavar	102	23	11	0	178		
19	Anyagi főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)		78	10	5	0	546		
20	Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek		893	224	185	5			
21	A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül (01 sor) a központ felé továbbított esetek száma		202						
22	Ebből (21-ből):	hatósági intézkedés kezdeményezése	100						
23		központ által nyújtott speciális szolgáltatások	135						
24	A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül (01 sor) súlyos veszélyeztetettség miatt közvetlenül hatósági intézkedésre javasolt esetek (a központ értesítése mellett) száma		1	1	0	0			
25	Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én		1010	255	220	0			

forrás: Nyíregyházi Család-és Gyermekjóléti Központ szakmai beszámoló, 2025.

A szolgálat tevékenységei közé tartozik a különböző szociális ügyintézéshez nyújtott segítség, adomány közvetítés, ami főként élelmiszercsomagok biztosítása volt, mely 6.373 fő részére került átadásra.

Tanácsadáson 1.799, esetkonzultáción 2.025 fő jelent meg, szociális ügyintézéshez 1.588 fő kért segítséget.

A Szolgálat Nyírpazony, Kálmánháza településeken is aktívan együttműködött azon családokkal, akik hozzájuk fordultak a problémáikkal. Nyírpazonyban 75 fő vette igénybe a szolgáltatásokat, Kálmánházán pedig 83 fő jelent meg, mely 31 családot érintett a településen.

4.2. Észlelő-jelzőrendszer

A Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ Szolgálatának feladatai közé tartozik a **veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése is**, amely együttműködési, tájékoztatási kötelezettséget jelent, valamint együttműködést a jogszabályok által meghatározott szervekkel, hatóságokkal.

2024. szeptember 1. napjától észlelő- és jelzőrendszert érintő módosítások léptek hatályba a Gyvt-ben is, azonban fontos kihangsúlyozni, hogy a **jelzőrendszer működésében, a veszélyeztető helyzetek megítélésében nincsen változás.**

A jogszabálmódosítás a jelzőrendszeri tagok felelősségét, kötelességeik ellátását – illetve azok elhanyagolását – érinti.

Az említett időszaktól kezdődően a jelzésre vonatkozó kötelezettség erőteljesebben jelenik meg a jelzőrendszeri tagok vonatkozásában, ezzel összefüggésben a jelzések elmulasztása esetén *fegyelmi felelősségre* vonás indítható meg az elmulasztóval szemben. Fontos kiemelni, hogy nem csak a jelzés elmulasztása, hanem az együttműködés hiánya is megalapozza a fegyelmi eljárás megindítását.

A Szolgálat mindezeket figyelembe véve nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy tájékoztassa a jelzőrendszeri tagokat a jogszabályváltozásokról, a jelzés megtételének folyamatairól. Az elmúlt évben 8 alkalommal valósult meg szakmaközi tanácskozás.

4.3. Gyermekjóléti központ szolgáltatásai

A Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban Központ) szolgáltatásainak biztosításával az a célja, hogy a működési területén élő, szociálisan hátrányos helyzetű, egészségügyi, mentálhigiénés állapotuk miatt rászorult emberek Intézményi szolgáltatások keretében történő ellátásban részesüljenek. A Központ elsődleges feladata a gyermekek testi, lelki egészségének és családban történő nevelkedésének elősegítése, valamint a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése. Komplex szociális segítőmunkát, tanácsadást, gyermekvédelmi jelzőrendszeri tevékenységet, illetve speciális szolgáltatásokat (pl. utcai szociális munka, jogi tanácsadás) nyújtanak a járás területén.

A központok a gyermekjóléti szolgálatok munkáját támogatják, és magasabb szintű, speciális szolgáltatásokat nyújtanak a családok számára.

A gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelően önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok keretében biztosít:

- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatás tanácsadás és pszichológiai tanácsadást,
- életviteli tanácsadást,
- fogyatékoságügyi tanácsadást,
- óvodai, iskolai szociális segítő tevékenységet.

A Központ hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet is ellát, amelynek keretében az esetmenedzser:

- kezdeményezi a gyermek védelembevételét, a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a gyermek védelembevételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez,
- utógondozást végez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

A Nyíregyházi Család-és Gyermekjóléti Központban 2025 évben **15 fő esetmenedzser** látta el hatósági intézkedéshez kapcsolódó feladatát a nyíregyházi járás 15 településén (Apagy, Nyírtura, Sényő, Nyírpazony, Napkor, Kótaj, Nyírtelek, Rakamaz, Tiszanagyfalu, Szabolcs, Nyíregyháza, Kálmánháza, Nagycserkesz, Újfehértó, Tímár).

Az **esetmenedzser** egy olyan szakképzett szociális szakember, aki a hatósági intézkedés alá vont (védelembe vett, ideiglenesen elhelyezett) gyermekek és családjuk ügyeit kezeli. Az esetmenedzser tehát egy támogató, koordináló szakember, aki a fokozottan veszélyeztetett gyermekek érdekeit képviseli a család- és gyermekjóléti központban.

Feladatuk sokrétű:

- kezdeményezi a gyermek védelembevételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal, más hatóságokkal,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez,
- utógondozást végez.

Az esetmenedzserek mellett, **31 óvodai és iskolai szociális segítő, 11 tanácsadó** végzi a szakmai tevékenységet nyíregyházi járás területén.

A központ szolgáltatásait igénybe vevők száma 2019 és 2025 között jelentős mértékben növekedést mutatott, különösen a speciális szolgáltatásokat igénybe vevők körében. Korosztályokat tekintve a 6-13 és a 14-17 évesek veszik igénybe legnagyobb arányban, ami arra utal, hogy elsősorban az iskolás korú gyermekek érintettek.

Veszélyeztetett kiskorúak számát tekintve 2023-tól határozott emelkedés figyelhető meg, amely a tavalyi évre különösen erőteljessé vált, valamint nagyobb arányban is volt szükség hatósági intézkedésekre.

A táblázat adatai is tükrözik, hogy a bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak tekintetében is a számok növekvő tendenciát mutatnak. A bántalmazott kiskorúak száma 2024-es évhez viszonyítva 2025-re ugrásszerűen megnövekedett. Ugyanakkor az elhanyagolt kiskorúak esetében a 2023-as év adataihoz képest 2024-re történt meg ez a növekedés, mely 2025 évben is magas számot tükröz.

12. táblázat

Bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak száma

A szolgálatnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai		
Év	Bántalmazott kiskorúak száma (fizikai, lelki, szexuális)	Elhanyagolt kiskorúak száma (fizikai, lelki)
2025	302	565
2024	196	611
2023	97	484
2022	83	264
2021	74	250
2020	45	121
2019	58	101

forrás: Nyíregyházi Család-és Gyermekjóléti Központ szakmai beszámoló, 2025.

A 2025-ös évben véglegessé vált határozattal összesen 672 védelembe-100 gyermekkel több, mint tavaly-vett, 432 nevelésbe-65 gyermekkel több, mint tavaly-vett kiskorúval álltak kapcsolatba. A védelembe vett gyermekek esetében sok nagy családossal szembeesültek.

A védelembe vett kiskorúak aránya a járás települései között az alábbiak szerint alakult:

11. ábra

forrás: Nyíregyházi Család-és Gyermejkölési Központ szakmai beszámoló, 2025.

2024-es évhez képest Kótaj településén volt a legkirívóbb emelkedés a védelembe vett gyermekek számban. Itt igen magas az **igazolatlan hiányzások** miatt védelembe vétel alá került gyermekek száma, valamint egyre gyakoribbak a tinédzser korban elkövetett **szabálysértések** és **bűncselekmények**.

Fontos megemlíteni, hogy továbbra is kiemelt szerepet tulajdonítottak a szakemberek szoros együttműködésének, ezzel is elősegítve a családokban felmerülő problémák gyors és hatékony megoldására irányuló tevékenységeket.

Ennek megfelelően sok jelzést kaptak a jelzőrendszeri tagoktól bántalmazásra utaló jelekről. Ezekben az esetekben mérlegelés nélkül, azonnal megtették a szükséges intézkedéseket.

A Központ Speciális szolgáltatásai 2025. évben:

A speciális szolgáltatásokat jogszabályi kötelezettség mellett vezették be, ugyanakkor az ügyfelek által hozott szükségletek, igények megjelenése mellett került bővítésre a szolgáltatásaik köre. A célja, hogy minél kevesebb ügy jusson el a hatósági beavatkozás szintjére, valamint szélesebb körben elérhetővé váljon és hatékony legyen a szociális segítő munka.

Újdonság, hogy a 2025-ös évtől **fejlesztőpedagógiai tanácsadás** szolgáltatást indítottak.

13. táblázat

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek és az azokkal ellátott személyek adatai									
Sorszám	Tevékenység	Speciális tevékenységek száma (darab) (Halmozott adat)				Speciális tevékenység keretein belül ellátott személyek száma (fő) (Nem halmozott adat)			
		Összes tevékenység száma	ebből (a-ből):			Összes ellátott száma	ebből (a-ből):		
			jogerős hatósági intézkedés el értett	külföldön végzett	szolgáltatáshoz kilyhelyezett		jogerős hatósági intézkedés el értett	külföldön n ellátott	szolgáltatáshoz kilyhelyezett t ellátott
a	b	c	d	e	f	g	h		
01	Kapcsolattartási ügyelet	1 271	695		1 271	105	61	105	
02	Utcai (lakótelepi) szociális munka	52				103			
03	Kórházi szociális munka	45				42			
04	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	10 589				30 298			
05	Szociális diagnózis felvétele	16				22			
06	Készenléti szolgálat	29							
07	Fogyatékosügyi tanácsadás	1 781				1 327			
08	Jogi tanácsadás	155	24	55	100	122	9	43	
09	Pszichológiai tanácsadás	966	316	184	782	133	31	50	
10	Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	12		12		14		14	
11	Mediáció	39		39		15		15	
12	Család-konzultáció								
13	Család- és párterápia	76		76		76		76	
14	Konfliktuskezelés	71		71		175		175	
15	Fejlesztőpedagógiai ellátás	229	45	49	180	52	11	38	
16	Menekültekkel, oltalmazottakkal végzett tevékenység								
17	Hátralekkelési tanácsadás	41		41		14		14	
18	Csoportmunka	16		16		104		104	
19	Egyéb	203		48	155	321		121	
99	Összesen (01-19 sorok összege)	15 981	1 080	981	2 488	32 923	112	626	

forrás: Nyíregyházi Család-és Gyermekjóléti Központ szakmai beszámoló, 2025.

- Jogi tanácsadás:

2025-ös évben összesen **155** (ügyféllel folytatott) **jogi tájékoztatásnyújtás történt**, mely 122 egyedi ügyfelet jelentett, 93 nőt és 29 férfit.

A szolgáltatást leginkább a telephelyeken gyermekjóléti alapellátás keretében gondozottak vették igénybe. Az ügyfelek többsége **családjogi kérdésekkel** kapcsolatban keresik fel az Intézményt, ezen belül általában szülői felügyelet gyakorlásának rendezésére, valamint az ezzel kapcsolatban felmerült problémákra irányultak a kérések. A nehéz anyagi körülmények miatt nagy számban jelentkeztek a végrehajtási ügyekkel küzdők kérése is.

- Pszichológia tanácsadás:

A 2025-ös év során összesen **68 fő** vette igénybe a Központ keretein belül a pszichológiai tanácsadást. A tanácsadás **heti 8 órában** elérhető a város, illetve a járás lakosai számára. Összesen **240** tanácsadási alkalom valósult meg az elmúlt évben.

Életkor szerint legtöbben a **35-49** éves korosztályba tartoztak. Magas a **25-34 éves** korcsoport aránya, **50 év feletti** korcsoportba (8 fő) tartozik. **4 fő 24 év alatti** kliens volt a 2025-ös évben.

A korábbi évek tendenciáinak megfelelően az elmúlt évben is jóval magasabb volt a nők aránya (68 nő, 11 férfi).

A központ a gyermekekkel végzett tanácsadásban is részt vállal.

A problémák jellege szerint:

- családi-kapcsolati
- gyerekneveléssel kapcsolatos
- pszichés problémák (pl: depresszió, alkoholproblémák, szorongásos zavarok stb.) miatt jelentkeztek a kliensek.

Fontos kiemelni, hogy összességében a kliensek oldaláról kihasznált ez a szolgáltatás, elfogadják ezt a segítségnyújtási formát.

- **Készenléti Szolgálat:**

A szolgáltatás célja a Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, tájékoztatás nyújtása vagy kapcsolatfelvétel olyan intézményekkel, szolgáltatókkal, akik ha szükséges azonnal, konkrét segítséget tudnak nyújtani.

A 2025-ös évben összesen 29 hívásuk volt. Ezen hívásokból 16 Nyíregyháza területéről, 2 hívás Apagy, 1 hívás Napkor, 2 hívás Nagycserkesz, 2 Kótaj, 2 hívás Nyírtelek településekről érkeztek, négy hívást nem az illetékességi területről kaptak. Az előző évhez képest jelentős változás nem történt.

Gyermekek azonnali elhelyezésében egy alkalommal kellett intézkedést elrendelni. A szolgáltatást igénybe vevők közül sokan kértek tanácsot.

A Nyíregyházi járás területén lévő, szociális, művelődési, egészségügyi, nevelési-oktatási és közművelődési intézményekben plakátokat, tájékoztató anyagokat helyeztek ki, amelyben a szolgáltatás működéséről, elérhetőségéről tájékoztatták folyamatosan a lakosságot és a jelzőrendszer tagjait a készenléti szolgálatról.

- **Kapcsolattartási ügyelet:**

A központ a Déli és Északi telephelyen biztosítja ezt a szolgáltatást, mely működtetéséhez a tárgyi és személyi feltételek adottak. A 2024-es év végétől kezdődően, valamint a 2025-ös évre vonatkozóan is az volt a jellemző, hogy a szolgáltatás teljes kapacitással működött.

A szolgáltatást 2024-ben 136 fő, míg 2025-ben 105 fő vette igénybe, amely összességében csökkenést mutat. A visszaesés egyik oka, hogy 2025-ben jellemzően kisebb létszámú (1-2 gyermekes) családok jelentek meg a szolgáltatásban, valamint megfigyelhető volt, hogy korábbi években a családok kevésbé stabilan vették igénybe a szolgáltatást. Gyakrabban, rövidebb időn belül kiléptek, míg az elmúlt évben a belépők tartósabban maradtak a rendszerben.

- **Család- és párterápiás tanácsadás:**

Ezen szolgáltatás célja, hogy rendszerszemléletű megközelítésben támogassa a családokat a kapcsolati működésükben jelentkező nehézségek feldolgozásában, a kommunikáció javításában, valamint a konfliktusok kezelésében.

A családok többféle úton kerülhetnek kapcsolatba az intézménnyel. A terápiás folyamatok minden esetben önkéntes részvételen alapulnak.

A 2025-ös évben összesen 71 speciális tevékenység valósult meg, melynek keretében 41 személy részesült ellátásban. Az ellátott személyek többsége a 25-49 éves korosztályból került ki.

A terápiás munka során több problématerület volt azonosítható:

- gyermeknevelési nehézségek,
- magatartási és érzelmszabályozási problémák,

- párkapcsolati konfliktusok,
- válás vagy különélés utáni családi rendszer újraszerveződéséhez kapcsolódó problémák.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a szolgáltatás hatékony eszköz lehet a családi rendszer működésének támogatásában, a gyermekek és szülei életminőségének javításában.

- **Háztartásgazdálkodási tanácsadás:**

Az elmúlt évben a Nyíregyházi Család- és Gyermejkölési Szolgálatot **31 közüzemi díjhátralékkal** rendelkező egyén, illetve család kereste fel segítség reményében. Az Önkormányzat által helyi adósságkezelési szolgáltatásban részesültek, illetve folyamatban lévő **esetek száma 23 volt**. Ezek közül, **sikeresen lezárásra került 9 eset**, idő közben megszüntetésre került együttműködés hiányában 3 eset.

A számokat tekintve emelkedés, növekedés mondható el - az elmúlt évre vonatkozóan- szolgáltatás igénybevételével kapcsolatban. A jogszabályi változásoknak köszönhetően az áram és gázzolgáltatónál keletkezett adósságállományokat is be lehet vonni 2025. februárjától adósságkezelési szolgáltatás keretein belül kezelendő hátralékok közé.

- **Gyásztanácsadás és veszteségfeldolgozás:**

A szolgáltatás 2024. júniusában, elsősorban a látóterünkbe kerülő családok számára került bevezetésre. A kliensek a családsegítők, eszménymentesek közvetítése által kerültek a szolgáltatásba, akik előre egyeztetett időpontokban vettek részt az első konzultációs beszélgetésen. A szolgáltatás minden korosztály számára elérhető volt. A szolgáltatást igénybe vevők száma a 2025-ös évben 16 fő volt.

- **Addiktológiai konzultáció:**

A konzultáció egy célirányos, segítő beszélgetés, amelynek lényege a függőségekkel összefüggő problémák feltárása és a változás elindítása. A pszichoterápiával szemben elsősorban a jelenre és a jövőre fókuszál, gyakorlatias megoldásokat keresve.

A szolgáltatás felnőttek, illetve kamaszok – szülő kérésére, hozzájárulásával- számára egyaránt elérhető. A valósághoz tartozik, hogy ez a típusú ügyfélkör a legkevésbé motiválható kezelésbe kerülésre. Azokban az esetekben amikor kötelezettségként írják elő a konzultációt, a bizalmi légkör kialakítása problémás, ellenállásuk a segítő folyamattal szemben erőteljesen megnyilvánul.

A leginkább meghatározó problémák, melyek megjelentek az addikcióval érintett serdülők körében, az érzelmi kifejezés nehézségei, a diszfunkcionális családi struktúrából adódó problémák, valamint a kommunikációs deficit.

- **Járási jelzőrendszeri tanácsadói tevékenység:**

A Központ a Nyíregyházi járásban jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat lát el. Szakmai megbeszélések havi rendszerességgel valósulnak meg.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében az Intézmény:

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,

- összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában,
- megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban és megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

- **Fogyatékosügyi tanácsadás:**

A fogyatékossgal élő emberek és azok hozzátartozói számára nyújtott fogyatékosügyi tanácsadás Szabolcs- Szatmár- Bereg Vármegyében 2022. január 1. napjától a Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ feladatellátási körébe került. 2 fő fogyatékosügyi tanácsadó látja el a feladatokat Szabolcs- Szatmár- Bereg Vármegyében.

2025-ben 1327 fő fordult a fogyatékosügyi tanácsadókhoz, 178 fő fogyatékos személy/hozzátartozó vette igénybe a fogyatékosügyi tanácsadást összesen 328 alkalommal. Az ügyfelek 90%-a a telefonos vagy az online (e-mail, facebook, messenger stb.) megkeresést választotta a személyes találkozás helyett. Ennek oka, hogy mozgásukban akadályozottak. Egyrészt a közlekedést, másrészt állapotukból fogva az otthoni környezetből történő kimozdulást nem tudták megoldani.

A következő problémák megoldásában kértek segítséget:

- pénzbeli és természetbeni ellátások igénylése, jogosultsági feltételei,
- komplex minősítéssel kapcsolatos teendők, jogosultság,
- komplex minősítéssel kapcsolatos keresetlevél (fellebbezés), elvesztett, visszavont, visszaminősítés miatt,
- egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés akadálymentes biztosításának lehetőségeivel kapcsolatos információnyújtás,
- munkavállalással, foglalkoztatással kapcsolatos információnyújtás, tanácsadás, elhelyezés segítése (mmk-s ügyfelek tájékoztatása elhelyezkedéssel kapcsolatos lehetőségekről, munkáltatók/foglalkoztatók tájékoztatása mmk-s ügyfelek foglalkoztatásának előnyeiről stb.)
- szociális szolgáltatások, szolgáltatók elérése, igénybevétel feltételei (nappali foglalkoztatók, támogató szolgáltatás, szociális étkeztetés stb.),
- akadálymentesítéssel kapcsolatos tanácsadás, információnyújtás stb.

- **Szociális diagnózis:**

A szociális diagnózis egy mindenre kiterjedő szükségletfelmérés, ami a klienssel közösen és az ő hozzájárulásával készül el. Igénybevétele természetesen önkéntes. Fő célja, hogy az igénylő segítséget kapjon a problémái feltárásához, nehézségei beazonosításához, és az ezek megoldásához szükséges szolgáltatások megállapításához. A diagnózis egy vagy több alkalmas beszélgetés keretében, az igénybevevő hozzájárulásával és részvételével készül el.

2025-ös évben **22 esetben** történt szakmai tevékenység és **16 ellátott** számára készült szociális diagnózis.

- **Kapcsolattartás az Oktatókórházzal:**

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30) NM rendelet értelmében a család- és gyermekjóléti központ *kórházi szociális munkát* végez a Kórházzal való együttműködés alapján, amennyiben azt a helyi viszonyok indokolják.

12. ábra

forrás: Nyíregyházi Család-és Gyermekjóléti Központ szakmai beszámoló,2025.

A jelzések **42 főt** érintettek az elmúlt évben. Az életkor szerinti megoszlásban a legtöbb jelzés **2025-ös évben a 62 évesnél idősebbekkel kapcsolatban érkezett 21 esetben**, leginkább a hozzátartozók felkutatása miatt.

A **0-17 éves** korosztályra vonatkozóan összesen **21 jelzés érkezett**. A jelzések között volt **0-2 éves** korosztályra vonatkozóan **15 jelzés**, **8** esetben szülők általi veszélyeztetés, valamint haza nem adhatóság vizsgálat **9** esetben adott jelzésre okot.

- **Utcai szociális munka:**

A „Csellengő akcióban” az intézmény társszerveként a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bünmegelőzési Osztályának szervezésében vett részt előre tervezett ütemterv szerint az elmúlt tanítási év alatt.

A *program célja* elsődlegesen a tanítási időben közterületen csellengő fiatalok felkutatása, védelme, az igazolatlan mulasztásaik megelőzése, a fiatalok felelősségérzetének fokozása, valamint az, hogy az iskolakerülés ideje alatt ne váljanak bűncselekmény áldozatává.

A szakemberek gyakran tapasztalják, hogy Nyíregyháza, mint megyeszékhely vonzó a megye kisebb településein élő gyermekek, fiatalok számára, vásárlási céllal jönnek be a városba, vagy csak egyszerűen időt tölteni kortársaikkal. A tavalyi évben megjelentek a városban, a nem magyarországi tartózkodási hellyel rendelkező fiatalok is, akiknek a tankötelezettsége nem a magyar oktatási rendszerben van.

A 2024/2025-ös tanév során **43 kiskorú** igazoltatása történt.

- **Életvezetési tanácsadás:**

Az életvezetési tanácsadás olyan támogató folyamat, amelynek célja, hogy segítsen az embereknek megtalálni útjukat az élet különböző területein. A tanácsadó: irányt mutat, motivál, eszközöket biztosít a személyes fejlődéshez. Lehetőség van többek között:

- rajzelemzésre,
- művészeti terápiára,
- munkavállalási tanácsadásra,
- konfliktuskezelésre, meditációra.

Életvezetési tanácsadás **103 alkalommal** valósult meg 2025. évben. **10 alkalommal** került sor *munkavállalási és pályaaorientációs tanácsadásra*, valamint **48 alkalommal** *meditációra*.

- **Fejlesztőpedagógiai tanácsadás:**

2025. szeptember 1-én került bevezetésre speciális szolgáltatásként. Az elsődleges célja, hogy az intézmény látókörében lévő gyermekek fejlesztése és támogatása megvalósuljon. Természetesen az első időszak a szolgáltatás beindításáról ill. az igények felméréséről szólt. Az érintett időszakban **28 fő** gyermekkel dolgozott a fejlesztőpedagógus. Ebből 10 fő rendelkezett BTMN szakértői véleménnyel, 7 gyermek és családja önkéntes alapon vette igénybe a szolgáltatást, míg 21 esetben családsegítői tovább irányítás történt.

- **Óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység:**

A szolgáltatás célja a gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek.

Fontos kiemelni, hogy az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység jelentős szerepet tölt be a megelőzésben, a mentálhigiénés magatartásban és a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének támogatásában.

Az elmúlt évben a szolgáltatást összesen **13858 tevékenységet** végzett és **30322 ellátottat ért el**.

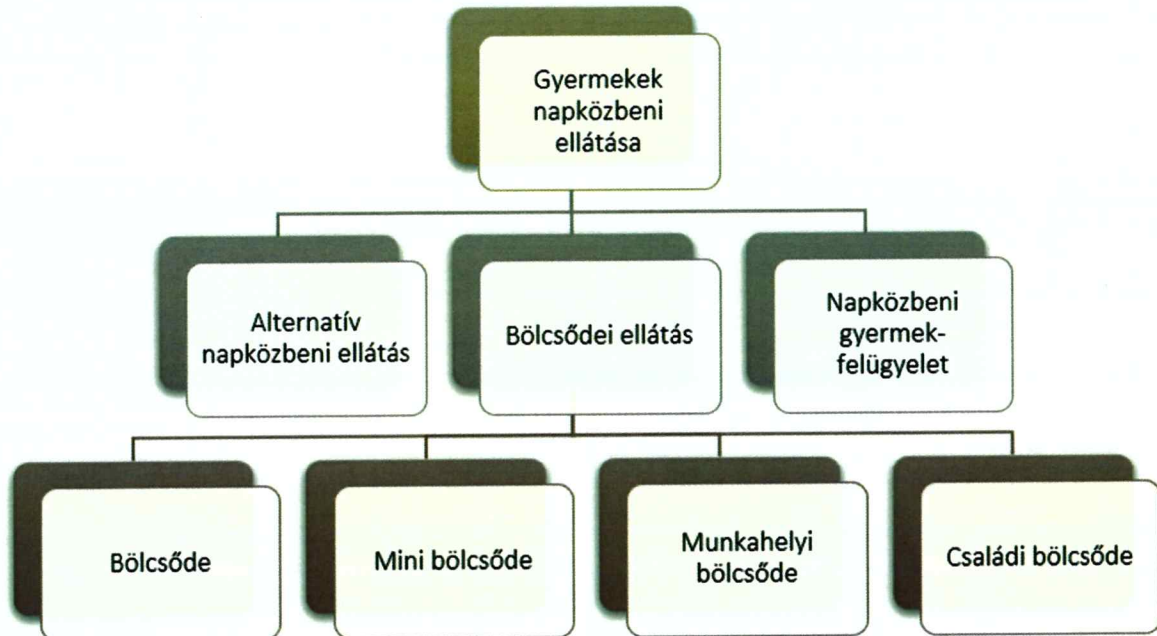
A segítő tevékenységek mellett a Központ együttműködik társintézményekkel, civil szervezetekkel is. A Központ a kezdetektől tagja pl.: a **Nyíregyházi Ifjúsági kerekasztalnak** és a **Nyíregyházi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak** valamint **2024. évben alakult meg** a Huszár-lakótelepen egy **Szakmai Kerekasztal**, melynek célja az ott élő családokat, kiskorú gyermekeket érintő problémák, kiemelten a tudatmódosító szerek fogyasztása és terjesztése témában, javaslatok, prevenciók tevékenységek megfogalmazása.

5. A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSÁNAK, GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA, EZEN ELLÁTÁSOK IGÉNYBEVÉTELE, S AZ EZZEL ÖSSZEFÜGGŐ TAPASZTALATOK

A **bölcsődei ellátás** jelen pillanatban a legkiterjedtebb és legnagyobb kapacitású szolgáltatások egyike.

A bölcsődei ellátás keretében- a Gyvt. 42/A. § (1) - a gyermek 20 hetes korától nevelhető és gondozható 3 éves koráig, valamint a 3-dik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek az 5-dik életévének betöltéséig. 2017. január 1-jétől 2 intézményi (bölcsőde, minibölcsőde) és 2 szolgáltatási (családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde) formában lehetséges a bölcsődei ellátás megszervezése.

Gyermekek napközbeni ellátásának rendszere

A bölcsődei ellátás nem kötelező, de biztosítja a 3 év alattiak számára a napközbeni ellátást a bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde vagy munkahelyi bölcsőde keretein belül.

A bölcsődei ellátás legfőbb céljai:

- **Fizikai és érzelmi biztonság:** A gyermek szükségleteinek megfelelő, gondozó-nevelő környezet biztosítása, ahol biztonságban érezheti magát.
- **Fejlesztés és nevelés:** A gyermek korának megfelelő készségek és képességek fejlesztése, viselkedési minták nyújtása, a fejlődés elősegítése.
- **Családok támogatása:** A szülők munkavállalásának elősegítése (a gyermek napközbeni felügyeletével) és a családok életminőségének javítása.
- **Szocializáció:** A közösségbe való beilleszkedés, a társas kapcsolatok kialakításának támogatása.
- **Prevenció:** A kora gyermekkori intervenció szemléletében a fejlődési eltérések korai felismerése és segítése.
- **Sajátos igények:** A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek integrált nevelése és gondozása.

Az ellátások közös jellemzője, hogy a gyermek a családjában él, az ellátások csak a nappali időszakra (illetve annak egy részére) szólnak. Az igénybevétel a szülő kérelmére, önkéntes alapon történik.

A bölcsődei ellátás fenntartója lehet:

- állami fenntartó (általában települési önkormányzat);
- egyházi fenntartó;
- nem állami fenntartó (egyéni vállalkozó, alapítvány, nonprofit szervezet, cég, vállalat).

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatóként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

5.1. A gyermekek napközbeni ellátása: bölcsődei ellátás

A **bölcsődei szolgáltatás** városunk életében kiemelkedő szerepet játszik. A fenntartó és működtető intézmény célja továbbra is az, hogy a gyermekes családokat gyorsan, hatékonyan és rugalmasan támogassa, biztosítva számukra a biztonságos, szeretetteljes ellátást.

Nyíregyháza számára különösen fontos, hogy támogassa a dolgozó nők munkaerőpiacra való visszatérését, elősegítve ezzel a gyermekes családok helyben való megmaradását és a közösségük megerősítését. Az intézmény célja, ehhez hozzájárulva, hogy olyan stabil háttérrel biztosítson, amely lehetőséget ad a családoknak a munka és a családi élet összehangolására, hozzájárulva a helyi közösség fejlődéséhez és jólétéhez.

A Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény szervezeti keretein belül 2024. február 01-én a már működő 9 bölcsőde mellett, 2 új bölcsőde nyitotta meg a kapuit a (Kisvakond Bölcsőde és Szőlőszem Bölcsőde), **így 2025 évben is már 11 bölcsőde** végezte feladatát a mindenkori hatályos jogszabályok alapján.

Fontos megemlíteni, hogy minden bölcsőde az elmúlt egy évben láthatóan sikeresen, körülményekhez alkalmazkodva szolgálta a gyermekeket és családjaikat, valódi otthonná váltak.

Az elmúlt nevelési évre vonatkozóan a bölcsődébe való jelentkezés elektronikus úton, illetve személyesen előre egyeztetett időpontokban valósult meg. A felvételt nyert gyermekek nagy részénél ismételten a szülők munkába való visszatérése volt az ellátás kérelmének fő indoka.

A gyermekcsoportok létszámát rendelet határozza meg, ennek megfelelően 12-14 fős gyermekcsoportok működnek. Bölcsődéink csoportjaiban teljes integrációban látták el a sajátos nevelési igényű, és/vagy korai fejlesztésre jogosult gyermekek nevelését-gondozását.

A bölcsődék működéséhez előírt személyi feltételek az elmúlt évben is biztosítottak voltak. A kisgyermeknevelők szakmailag jól felkészült, pedagógiai megújulásra törekvő szakemberekből áll. A nevelők számára rendkívül fontos, hogy tudásuk napra kész legyen.

A bölcsődék a Nyíregyházi Egyetem csecsemő-és kisgyermeknevelő hallgatói mellett a Nyíregyházi SZC Zay Anna Technikum és Kollégium kisgyermekgondozó-nevelők gyakorlati oktatásában is jelentős szerepet vállaltak.

2025 évben a

- 10.sz Katica Bölcsőde,
- 12.sz. Babaház Bölcsőde,
- 14.sz. Bóbita Bölcsőde,
- 16.sz. Aprajfalva Bölcsőde is aktív részt vállalt a duális képzés megvalósításában.

Fontos kiemelni, hogy így a tanulók az elméleti ismeretek mellett valós bölcsődei környezetben, mentorok irányítás mellett gyakorlati tapasztalatokat szerezhettek és felkészülhettek a kisgyermeknevelői feladatok szakszerű ellátására.

Az intézmény mindenkori célja, hogy a bölcsőde egy komplex nevelési és gondozási rendszert alakítson ki, amely a gyermekellátás minden egyes aspektusát magában foglalja. A munka egy folyamat, mely az adaptációval kezdődik és a gyermek óvodába való távozásával zárul.

A bölcsődék kihasználtsága

A bölcsődék ellátási területe Nyíregyháza Megyei Jogú Város, valamint Nagycserkesz község közigazgatási területére terjed ki. A bölcsődei felvétel folyamatosan zajlik, egész évben.

A bölcsődei ellátás iránti **jelentkezési kérelmeket** az intézmény Bölcsődei felvételi eljárásrendje szerint a 2025. évben is **két hónappal a kívánt igénybevétel előtt** lehetett benyújtani.

A felvételi eljárás során előnyben részesültek azok a gyermekek, akik esetében az alábbi feltételek teljesültek:

- ha a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtása után 30 napon belül igazolta, hogy munkaviszonyban vagy más munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll,
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermekek,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermekek,
- a védelembe vett gyermekek.

A bölcsődék kihasználtságát tekintve több tényezőt is meg kell vizsgálni, figyelembe kell venni.

1. kisgyermekellátás városunkban nem csak állami (önkormányzati) fenntartású formában, hanem számos egyházi és nem állami fenntartású intézményi formában valósul meg;
2. az új bölcsődék megnyitása is érezhető változásokat eredményezett a már működő bölcsődék életében.

Mindazonáltal az érintett szervezeti egységek a megváltozott körülményekhez alkalmazkodva, kiegyensúlyozott működés fenntartása mellett kezelték a kialakult helyzetet, biztosítva az ellátás szakmai színvonalát.

A bölcsődék kihasználtsága % mérve a következő eredményeket mutatta:

14. táblázat

Bölcsőde megnevezése	Éves kihasználtság gondozott gyermekekhez viszonyítva %	Éves kihasználtság beíratott gyermekekhez viszonyítva %
5.sz.Ózike Bölcsőde	58	98
6.sz.Napsugár Bölcsőde	59	100
7.sz.Hóvirág Bölcsőde	54	100
8.sz.Nefelejcs Bölcsőde	50	75
9.sz.Micimackó Bölcsőde	68	100
10.sz.Katica Bölcsőde	66	90

12.sz.Babaház Bölcsőde	51	88
14.sz.Bóbita Bölcsőde	59	93
16.sz.Aprajfalva Bölcsőde	56	93
Kisvakond Bölcsőde	68	100
Szőlőszem bölcsőde	72	100
Összesen:	57,80	90,00

forrás: Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény szakmai beszámoló, 2025.

Össességében a 2025. évben a bölcsődei ellátás igénybevétele a beíratott gyermekek létszáma alapján 90%-os volt.

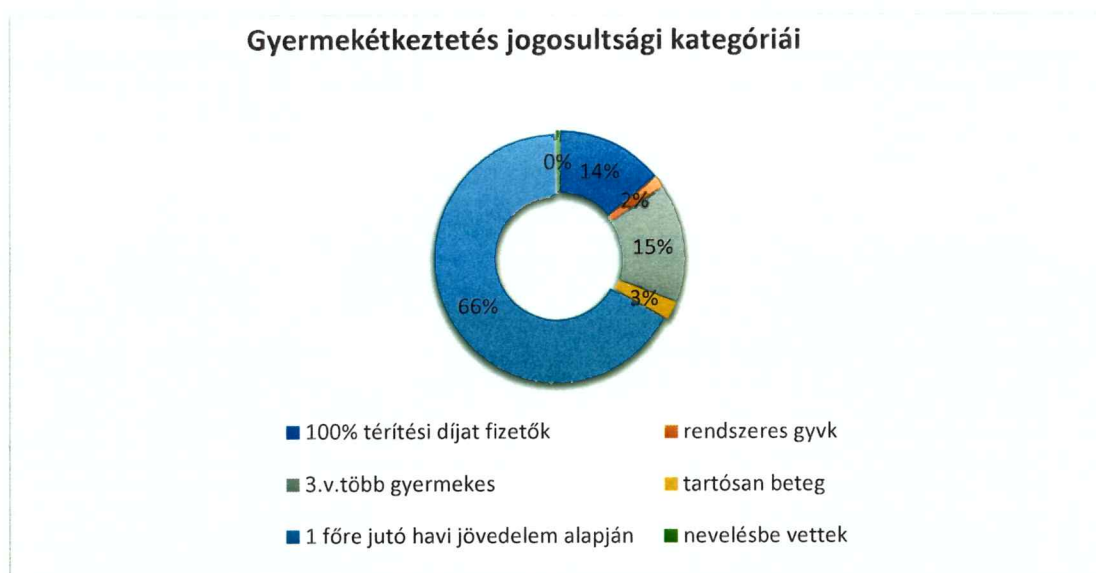
Az elmúlt évben az étkeztetésvezetők és a dietetikus összehangolt munkája által új étlap került összeállításra, bevezetésre. A szakemberek törekedtek arra, hogy változatos, de legfőképpen az egészséges táplálkozás irányelvei valósuljanak meg.

Fontos kiemelni, hogy Nyíregyháza Megyei Jogú Város fenntartásában működő bölcsődékben a gondozást térítésmentesen biztosítják, a gyermekek napközbeni ellátása során az étkezésért térítési díjat kell fizetni, az étkezésért fizetendő térítési díjak megállapítása a Gyvt. szabályainak megfelelően történik.

A Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően ingyenes gyermekétkeztetést biztosított a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek részére, amennyiben:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos,
- családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy
- nevelésbe vették.

Az ingyenes étkezést igénybe vevő gyermekek száma magas volt 2025. évben is. A legtöbb szülő az ingyenes étkezést az alacsony jövedelme alapján igényelte, az alábbi diagram szerint.

forrás: Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény szakmai beszámoló, 2025.

Zárva tartás, nyári zárás, nevelés-gondozás nélküli munkanap

Jogsabályi előírásnak megfelelően – a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá-február 15-ig tájékoztatást kapnak a szülők a nyári nyitvatartás rendjéről.

A gördülékeny munkaszervezés megvalósításához ügyeletes ellátási rend került kidolgozásra, mely lehetővé tette, hogy a bölcsődékben a nyári zárvatartás alatt is biztosítva legyen a gyermekek folyamatos, biztonságos ellátása.

A bölcsődék zárása két ütemben valósult meg:

1. ütem: 2025.június 30. - július 25.
2. ütem: 2025.július 28.- augusztus 22.

A családok a zárva tartás alatt a folyamatos ellátás érdekében a szünet teljes vagy részleges idejére igényelhetik az ellátást az erre kijelölt ügyeletes bölcsődében.

15. táblázat

Ügyeleteset biztosító bölcsődék 2025. évben	Ügyeleti igénybevétel(fő)
5.sz. Ózike Bölcsőde	11
8.sz. Nefelejcs Bölcsőde	25
10. sz. Katica Bölcsőde	15
12. sz. Babaház Bölcsőde	14
16.sz. Aprajafalva Bölcsőde	7
Kisvakond Bölcsőde	6

forrás: Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény szakmai beszámoló, 2025.

5.2. A gyermekek átmeneti elhelyezése: családok átmeneti otthona és gyermekek átmeneti otthona

A Nyíregyházi Gyermejkölési Alapellátási Intézmény szervezeti keretein belül két átmeneti gondozást nyújtó szervezeti egység működik. A **Családok Átmeneti Otthona** Nyíregyháza közigazgatási területén, a Tokaji út 1/D. szám alatt és a **Nyíregyházi Gyermekek Átmeneti Otthona** Nyíregyháza-Nyírszőlős belterületén, Kollégium u. 54. szám alatt.

5.2.1. Családok Átmeneti Otthona

A Családok Átmeneti Otthona ideiglenes elhelyezést biztosító, bentlakásos intézmény, amelyet *Nyíregyháza közigazgatási területén* érvényes lakcímmel rendelkező, védelmet kereső szülők és gyermekek, válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyák, a szülészetéről kikerülő anyák és gyermekeik, továbbá a várandós anya élettársa és férje veheti igénybe családi életük, körülményeik rendezésének idejére.

A családok átmeneti otthona legalább tizenkettő, de legfeljebb negyven felnőtt és gyermek együttes ellátását biztosítja.

A Családok Átmeneti Otthonában az év folyamán nem voltak betöltetlen munkakörök. Az intézmény működését a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet előírásai szerint biztosította a következő szakmai csapat:

- 1 fő szakmai vezető
- 2 fő családgondozó
- 4 fő gondozó

Megbízási szerződéssel heti 10 órás időkeretben **pszichológiai tanácsadó** (heti 3 óra), **fejlesztő pedagógiai tanácsadó** (heti 4 óra) és **jogász** (heti 4 óra) biztosította a további szükséges szakmai támogatást.

2025. évben „jó gyakorlatként” saját ellátotti körből 1 fő *közfoglalkoztatott* munkavállalót alkalmazott az Otthon, aki munkájával segítette az ott folyó munkát.

Az Átmeneti Otthon munkatársai havi rendszerességgel részt vettek továbbképzéseken. A megbeszéléseken lehetőség nyílt a szakmai egyeztetésekre, információk cseréjére, valamint közös álláspontok kialakítására. Mindezek a munka hatékonyságát és a szolgáltatások minőségét biztosították.

A családok átmeneti otthonában a tárgyi feltételek magas színvonalon biztosítottak. A szolgáltatások biztosításához szükséges helyiségek rendelkezésre állnak, biztosított a segítő beszélgetésekhez a megfelelő környezet.

Az intézmény folyamatosan igyekszik mindent megtenni a modern, esztétikus, biztonságos külső és belső környezet kialakítása és fenntartása érdekében. Az elmúlt évben megkezdődött a Lego Manufakturing által kiírt és nyert pályázat keretében a *közösségi tér* helyiség felújítása és átalakítása, valamint *informatikai eszközök* beszerzése.

Az Intézmény *igénybevételi módja* önkéntes alapon a szülő kérelme alapján történik. Az elhelyezés időtartama a gondozás alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig vehető igénybe.

Ha az átmeneti gondozás időtartama letelt, a szülő kérelmére –indokolt esetben további 6 hónappal, szükség esetén a tanítási év végéig meghosszabbítható.

Az intézménybe felvett családok kötelesek havonta személyi térítési díjat fizetni, az Otthon házirendjét betartani, családgondozókkal együttműködni.

Családok Átmeneti otthona kihasználtsága:

Mind az intézmény kihasználtsága, mind pedig az elhelyezést kiváltó probléma típusa az elmúlt évben hasonló tendenciát mutat, mint 2024-ben, így az elmúlt évben is az Otthon célkitűzései között szerepelt:

- a gyermekek vérszerinti családjában történő nevelésük elősegítése, hogy minden gyermek számára a családi környezet biztosíthassa a megfelelő fejlődést;
- a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, biztosítva ezzel a gyermekek biztonságos környezetét;
- segítségnyújtás a gyermekek családból történő kiemelésének megelőzésében.

Az intézmény ellátottjainak szükségleteihez igazodó szolgáltatások állnak rendelkezésre, mint pl:

- konfliktuskezelési szolgáltatás – mediáció,
- zenés-táncos gyermekcsoport,
- szülőcsoport,
- iskolai felzárkóztatás,
- szabadidős gyermekprogramok,
- hasznos javak mentése.

A **Családok Átmeneti Otthona** működésének egyik alapelve a **rendszer szemléletű megközelítés**, mely kiemelten fontos az érintett családok komplex szükségleteinek hatékony kezelése érdekében.

Az intézmény célja, hogy a családok egyedi szükségleteire reagálva kínáljon változatos, segítő szolgáltatásokat, amelyek mind a gyermekek, mind a felnőttek fejlődését támogatják.

5.2.2. Gyermekek Átmeneti Otthona

A **Gyermekek Átmeneti Otthona** 1999. szeptember 1-jén kezdte meg működését, Magyarország egyik első ilyen jellegű ellátó helyeként. Az Intézmény feladata, hogy ideiglenes jelleggel biztosítsa a gyermekek számára a szükséges gondoskodást és ellátását, amíg családjuk helyzete rendeződik. Fő cél, hogy **segítséget nyújtson a családoknak** a krízishelyzetek áthidalásában, és a **gyermekek számára biztosítsa a megfelelő környezetet** addig, amíg visszatérhetnek otthonukba. Az intézmény működése során nagy hangsúlyt fektetve az egyéni szükségletek figyelembevételére, valamint a családokkal való szoros együttműködésre annak érdekében, hogy a gyermekek mihamarabb visszakerülhessenek családjukba.

Az intézmény feladata:

Átmeneti megoldást nyújtson a családok számára nehéz élethelyzetük idején, és segítse a gyermekek mielőbbi visszatérését saját családjukba.

Kiemelt feladat, hogy biztosítsák számukra a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésükhöz szükséges teljes körű ellátást, amely igazodik életkorukhoz, egészségi állapotukhoz és egyéni szükségleteikhez.

Fontos számunkra a **prevenció**, azaz a gyermek tartós kiemelésének megelőzése.

Ennek érdekében:

- fejlesztik a gyermekek közösségi szokásait és viselkedési normáit,
- támogatják az érzelmi fejlődésüket, empátiás készségüket és kommunikációjukat,
- segítik elsajátítani az alapvető higiénés szokásokat és életvezetési készségeket,
- ösztönözik őket a környezettudatos életmódra és a felelősségteljes önállóságra.

Az átmeneti gondozás igénybevétele az azt indokoló körülmény fennállásáig, **de legfeljebb 12 hónapig** tart. Az elhelyezés időtartama – a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, vagy beleegyezésével – **hat hónappal, illetve indokolt esetben a tanév végéig meghosszabbítható.**

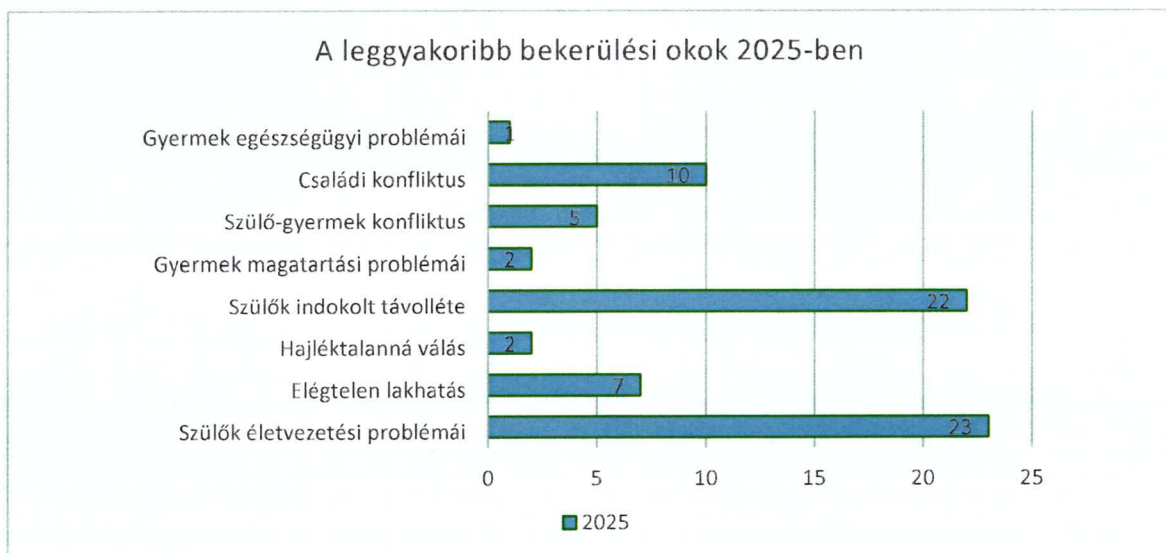
A személyes gondoskodás igénybevétele **önkéntes alapon történik**, a **szülő vagy más törvényes képviselő** (a továbbiakban: szülő) **kérelmére vagy beleegyezésével.**

Az átmeneti gondozás igénybevételének módja, kihasználtsági mutatók:

A gyermekek ellátásba kerülésének hátterében **2025-ben** is jellemzően **összetett, halmozott családi problémák állnak**, ezért az esetek többségében nem egyetlen kiváltó ok, hanem több tényező együttes hatása vezetett az átmeneti gondozás igénybevételéhez.

A táblázatban az előforduló bekerülési okok halmozott adatokként láthatók:

15. ábra

forrás: Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény szakmai beszámoló, 2025.

A diagramból is kitűnik, hogy az elmúlt évben az alábbi problématerületek voltak azonosíthatóak:

- Szülők életvezetési problémái, valamint távollétük meghatározó tényezőként jelent meg,
- instabil életvitel és a nem megfelelő lakhatási körülmények jelentősen korlátozták a család működését,
- családi konfliktusok, magatartási problémák továbbra is jelen vannak a családok életében.

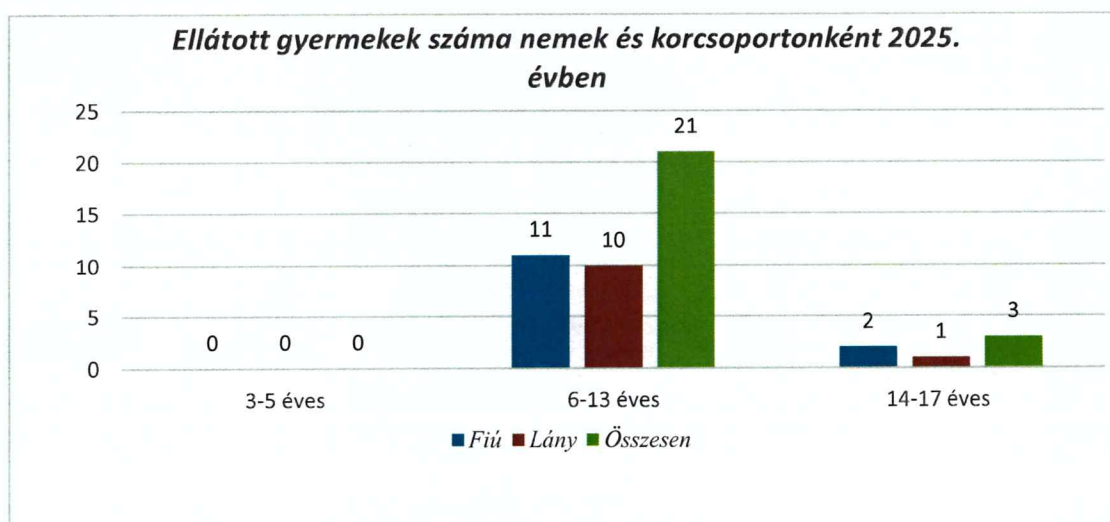
Pozitív eredményként kell említeni, hogy 2025-ben sem került sor olyan esetre, ahol a fizikai vagy szexuális bántalmazás bizonyítottan a bekerülés elsődleges oka lett volna. Ugyanakkor az intézmény kiemelt figyelmet fordít a rejtett problémák feltárására.

2025. évben az ellátott gyermekek életkori megoszlása alapján megállapítható, hogy az átmeneti gondozás továbbra is elsősorban az iskolás korosztályt érintette.

Az ellátottak körében a (6-13 éves) korosztály dominanciája ebben az évben is meghatározó volt, míg a serdülőkorú (14-17 éves) gyermekek kisebb arányban voltak jelen. A kisgyermekkorúak (3-5 évesek) ellátása továbbra is alacsony esetszámban jelent meg.

A nemek szerinti megoszlás kiegyensúlyozott képet mutatott, az ellátásba kerülő gyermekek között nem volt jelentős eltérés a fiúk és lányok arányában.

16. ábra

forrás: Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény szakmai beszámoló, 2025.

A gondozási idő elhúzódásának hátterében továbbra is elsősorban:

- a szülők életvezetési problémái,
- lakhatási nehézségek,
- a gyermek ellátásának megszervezését nehezítő életkörülmények álltak.

A gondozási idő hosszát az elmúlt évben is több tényező befolyásolta, különösen a családi problémák összetettsége és a szülők együttműködési készsége.

Pozitív eredményként értékelhető, hogy az átmeneti gondozásból kikerülő valamennyi gyermek (12 fő) családjába került vissza, szakellátásba vagy egyéb elhelyezés nem történt.

A 2025. év adatai alapján megállapítható, hogy az ellátásba részesülő gyermekek száma csökkent a 2024. évhez képest (36 főről 24 főre), amely együtt járt az új bekerülések és a kikerülések számának mérséklődésével is.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény biztosította a folyamatos és szakszerű ellátást, alkalmazkodva a változó igényekhez, miközben hatékonyan támogatta a gyermekek családi környezetbe történő visszailleszkedését.

Az intézmény Nyíregyházán kívül további **hat településsel** (Ibrány, Kálmánháza, Nagycserkesz, Napkor, Paszab, Tiszatelek) **rendelkezik ellátási szerződéssel**. A 2025. évben azonban ezekről a településekről nem érkezett felkérés az átmeneti gondozás igénybevételére.

6. GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA

A 16-19. számú táblázatban a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézményben és a Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központban lefolytatott belső és külső ellenőrzések összefoglalása található.

Belső és külső szervek által történő ellenőrzések és azok eredményei a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézményben

Külső szervek által végzett ellenőrzések

Külső ellenőrző szerv megnevezése	Az ellenőrzés tárgya, célja	Az ellenőrzés főbb megállapítása	Az ellenőrzés javaslatai	Az ellenőrzés megállapításainak hasznosulása érdekében tett intézkedések, illetve az intézkedések elmaradásának okai
DLS Konzulting Kft.	<u>Az ellenőrzés tárgya:</u> NYGYAI valamennyi szervezeti egységében tűzvédelmi ellenőrzés. <u>Célja:</u> Annak megállapítása, hogy a munkavállalók a tűzvédelmi követelményeket ismerik. Tűzriadó terv gyakorlati kivitelezése.	A munkavállalók tűzvédelmi ismeretei megfelelőek, szabályok betartása megfelelő, a tűzriadó gyakorlati kivitelezésében a kivonulási idő megfelelő volt.	A szakember javaslata évente egy alkalommal tűzriadó terv gyakorlása, illetve az évente két alkalommal tűzvédelmi oktatás és ellenőrzés megtartása.	Intézkedésekre nem volt szükség.
Spinkler Kft.	<u>Az ellenőrzés tárgya:</u> NYGYAI valamennyi szervezeti egységében tűzoltó-vízforrások felülvizsgálata, tűzoltó készülékek éves ellenőrzése, karbantartása. <u>Célja:</u> Szabályszerűség betartása.	A lejárt tűzoltó készülékek lejárat dátumának megállapítása.	A szakember a lejárt tűzoltó készülékek cseréjére javaslatot tett.	Az ellenőrzés során megállapított lejárt dátumú tűzoltó készülékek cseréje végrehajtásra került.
Tűzmelegelőzés Tűz-, Munka- Környezetvédelmi, Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	<u>Az ellenőrzés tárgya:</u> NYGYAI valamennyi szervezeti egységében munkavédelmi szemle tartása, oktatása. <u>Célja:</u> Tájékoztató a megfelelő munkakörülmények	A szakember az ellenőrzés során a szabályok betartását megfelelőnek állapította meg.	A szakember javaslata évente egy alkalommal munkavédelmi oktatás megtartása, illetve folyamatosan a munkavédelmi szabályok betartása.	Intézkedésekre nem volt szükség.

	kialakításáról, a munkavédelmi követelmények biztosításáról, valamint a munkavállalók munkavédelmi ismereteiről.			
Nyíregyháza MJV. Polgármesteri Hivatal Ellenőrzési Osztálya	Közérdekű adatok közzétételi kötelezettség ellenőrzése	Az intézmény szabályszerűen eleget tett a közérdekű adatok közzétételi kötelezettségének.	Nem történt javaslat.	Intézkedésekre nem volt szükség.
Nyíregyháza MJV Polgármesteri Hivatal Szociális és Köznevelési Osztály	A bölcsődékben alkalmazott térítési díj nyilvántartásának, megállapításának, dokumentálásának szabályszerűségére, valamint az intézményhez kapcsolódó konyha működése.	A személyi térítési díjak vonatkozásában a tárgyhavi befizetések a jogszabályban meghatározott fizetési határidőn túl történtek szinte minden hónapban. Megállapítást nyert, hogy a konyha rendelkezik ételhulladék elszállítására vonatkozó szerződéssel, azonban annak tartalma nem teljes körű.	Szabályszerűség kialakítása.	A személyi térítési díjak tárgyhavi befizetésének a jogszabályban meghatározott fizetési határidőn belüli teljesítése megvalósul. Az ételhulladék elszállítására vonatkozó szerződés és határozat aktualizálása megtörtént.
Nyíregyháza MJV Polgármesteri Hivatal Szociális és Köznevelési Osztály	A Családok Átmeneti Otthonába érkező adományok fogadásával és közvetítésével kapcsolatos tevékenység szabályszerűségének, felhasználásnak, nyomon követhetőségének vizsgálata	Az adományozási szabályzatban nem került elkülönítésre a közérdekű, valamint a közfeladathoz szükséges adományok köre. Nem történt meg a kijelölése az adományok kezeléséért felelős személyeknek, felelősségi köröknek.	Adományozási szabályzatban szerepeljen és elkülönítésre kerüljön a közérdekű, valamint a közfeladat ellátáshoz szükséges adományok köre. Kerüljön meghatározásra az adományok kezeléséért felelős személyek, és felelősségi körök, munkaköri leírásba szerepeljen az adományokkal kapcsolatos feladat.	Az Adományozási szabályzat módosításra került, a felelősségi körök a munkaköri leírásban rögzítésre kerültek.
Magyar Államkincstár Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Igazgatóság Államháztartási Iroda	Szabályszerűségi pénzügyi ellenőrzés	Az intézmény által biztosított az éves költségvetési beszámoló megbízható, valós adatokat tartalmaz.	Nem történt javaslat.	Intézkedésekre nem volt szükség.

Államháztartási Feladatok Osztálya				
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazgatási Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály 2.	Családok Átmeneti Otthona szolgáltatás működésének hatósági ellenőrzése	Szolgáltatói nyilvántartás nincs aktualizálva.	Szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítása.	A hatóság kérelmezte a szolgáltatói nyilvántartási rendszerben a módosítást.
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály	8. sz. Nefelejcs Bölcsőde közérdekű bejelentés kivizsgálása.	A szakember az ellenőrzés során a szabályok betartását megfelelőnek állapította meg.	Nem történt javaslat.	Intézkedésekre nem volt szükség.
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály	8. sz. Nefelejcs Bölcsőde közérdekű bejelentés kivizsgálása.	A szakember az ellenőrzés során a szabályok betartását megfelelőnek állapította meg.	Nem történt javaslat.	Intézkedésekre nem volt szükség.
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztály Foglalkozás-Felügyeleti és Munkavédelmi Ellenőrzési Osztály	8. sz. Nefelejcs Bölcsőde közérdekű bejelentés kivizsgálása.	A szakember az ellenőrzés során a szabályok betartását megfelelőnek állapította meg.	Nem történt javaslat.	Intézkedésekre nem volt szükség.

Intézményvezetői ellenőrzések

17. táblázat

Az ellenőrzés tárgya, célja	Az ellenőrzés főbb megállapítása	Az ellenőrzés javaslatai	Az ellenőrzés megállapításainak hasznosulása érdekében tett intézkedések, illetve az intézkedések elmaradásának okai
<p><u>Az ellenőrzés tárgya:</u> NYGYAI valamennyi bölcsődei ellátást nyújtó szervezeti egységében a kisgyermeknevelők szakmai munkájának és az általuk vezetett dokumentáció ellenőrzése.</p> <p><u>Célja:</u> Megfelelő gondozási-nevelési munka megszervezése, és a magas szintű szakmai felkészültség elérése.</p>	<p>Az ellenőrzés egész évben folyamatosan történt</p>	<p>Nem történt javaslat.</p>	<p>Intézkedésekre nem volt szükség.</p>
<p><u>Az ellenőrzés tárgya:</u> NYGYAI valamennyi bölcsődei ellátást nyújtó szervezeti egységében bölcsődei dajka munkájának ellenőrzése.</p> <p><u>Célja:</u> Annak megállapítása, hogy a bölcsődei dajka munkájában hogyan működik közre a kisgyermeknevelők hatékony, szakszerű nevelő-gondozó munkájában. Előírásoknak megfelelően betartja-e a higiéniai követelményeket takarítás közben.</p>	<p>A bölcsődei dajkák szükség esetén részt vettek a kisgyermeknevelők munkájában, a higiénias előírásokat betartva végezték el a takarítási feladatokat.</p>	<p>Nem történt javaslat.</p>	<p>Intézkedésekre nem volt szükség.</p>
<p><u>Az ellenőrzés tárgya:</u> A NYGYAI Családok Átmeneti Otthonában a 415/2015.(XI.20.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint, az ellátást igénybe vevők rögzítését dokumentáló KENYSZ/TEVADMIN rendszer havi összesítői, az ellátást igénybevevő jelenlétének naprakész és pontos vezetése és egyezése</p> <p><u>Célja:</u> A szabályszerűség biztosítása.</p>	<p>Az adatszolgáltatás pontos.</p>	<p>Továbbra is havonta javasolt az átmeneti otthon által vezetett és dokumentált, az ellátottak által igénybe vett ellátási napok számának összeegyeztetése a KENYSZI rendszerben rögzített igénybe vételi napok számával.</p>	<p>Intézkedésekre nem volt szükség.</p>

<p>Az ellenőrzés tárgya: NYGYAI Családok Átmeneti Otthonában „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap rendszer megfelelő adatlapjainak kitöltése (15/1998. (IV.30.) NM rendelet 2/A.§) és az Országos Szociális Információs Rendszerben.</p> <p>Célja: A szabályszerűség biztosítása.</p>	Hiányosságot nem tapasztalt.	Rendszer hiba esetén továbbra is javasolt hitelt érdemlő módon a hibajelentések megküldése az érintett hatóság (Magyar Államkincstár) felé.	Intézkedésekre nem volt szükség.
Továbbképzési terv, nyilvántartás ellenőrzése.	A továbbképzési terv a jogszabályi változásoknak megfelelően aktualizált.	Nem történt javaslat.	Intézkedésekre nem volt szükség.
<p>Az ellenőrzés tárgya: Szakmai ellenőrzés a Kisvakond Bölcsődében.</p> <p>Célja: Bölcsődevezető váltást követően szakmai együttműködés összehangolásának segítése.</p>	Szakmai feladatellátásban hiányosságok voltak tapasztalhatók.	Kisgyermeknevelői attitűd javítása.	A bölcsődevezető a kisgyermeknevelők szakmai munkáját segítette és alakította az ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetése céljából.
<p>Az ellenőrzés tárgya: Bölcsődei gyermek étkeztetés és élelmezés ellenőrzése a 8. sz. Nefelejcs Bölcsődében.</p> <p>Célja: Bölcsődei gyermekétkeztetés szabályos működésének segítése.</p>	Szakmai feladatellátásban súlyos hiányosságok voltak tapasztalhatók.	A bölcsődei gyermekétkeztetés teljes körű és átfogó felülvizsgálata a 8. sz. Nefelejcs Bölcsődében.	A hiányosságok megszüntetésre kerültek.
<p>Az ellenőrzés tárgya: Élelmezésvezetők szakmai munkájának ellenőrzése.</p> <p>Célja: Bölcsődei gyermekétkeztetés egységessé és átláthatóvá tétele.</p>	Szakmai feladatellátásban – kivétel 8. sz. Nefelejcs Bölcsőde - nem volt hiányosság tapasztalható.	Nem történt javaslat.	Intézkedésekre nem volt szükség.
<p>Az ellenőrzés tárgya: A bölcsődei ellátásban a pedagógus gyakornokok besorolásának teljes körű felülvizsgálata.</p> <p>Célja: Szabályos működés fenntartása.</p>	Nem volt hiányosság tapasztalható.	Nem történt javaslat.	Intézkedésekre nem volt szükség.

forrás: Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény szakmai beszámoló, 2025.

Külső és belső szervek által történő ellenőrzések és azok eredményei a Nyíregyházi Család-és Gyermekjóléti Központban

18. táblázat

Külső ellenőrző szerv megnevezése	Az ellenőrzés tárgya, célja	Az ellenőrzés főbb megállapítása	Az ellenőrzés javaslatai	Az ellenőrzés megállapításainak hasznosulása érdekében tett intézkedések, illetve az intézkedések elmaradásának okai
Nyíregyháza MJV Polgármesteri Hivatal Ellenőrzési Osztály	Az ellenőrzési nyomvonal és az integrált kockázatkezelés megfelelőségének vizsgálata	Vizsgálja felül az ellenőrzési nyomvonalat és a belső eljárásrendekkel összhangban azonosítson esélyegyenlőségi tervvel kapcsolatos folyamatokat.		nem releváns
Nyíregyháza MJV Polgármesteri Hivatal Ellenőrzési Osztály	A közérdekű adatok közzétételi kötelezettség teljesítésének vizsgálata	Az ellenőrzés során intézkedést igénylő javaslat nem került megfogalmazásra	Az ellenőrzés során intézkedést igénylő javaslat nem került megfogalmazásra	nem releváns
Magyar Államkincstár Államháztartási Feladatok Osztálya (247/2024.)	Szabályszerűségi pénzügyi ellenőrzés	Az ellenőrzés során intézkedést igénylő javaslat nem került megfogalmazásra	Az ellenőrzés során intézkedést igénylő javaslat nem került megfogalmazásra	nem releváns

forrás: Nyíregyházi Család-és Gyermekjóléti Központ, 2025.

19. táblázat

Ellenőrzött szervezeti egység	Az ellenőrzés tárgya, célja	Az ellenőrzés főbb megállapítása	Az ellenőrzés javaslatai	Az ellenőrzés megállapításainak hasznosulása érdekében tett intézkedések, illetve az intézkedések elmaradásának okai
Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ - belső ellenőrzés	A Szolgálat szakmai egységben dolgozó szakemberek szakmai munkájának ellenőrzése az esetdokumentáción keresztül	A munkavállalók megfelelő dokumentációs anyagot használnak, a szakmai munka felépítése tükröződik az adminisztrációban. Az egyes esetek hiányosságai az esetdokumentációban rögzítésre kerültek	Az iktatás hiányosságainak javítása szükséges	nem volt szükséges
Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ - belső ellenőrzés	A Szolgálat szakmai egységben dolgozók továbbképzési kötelezettség teljesítésének vizsgálata	A munkatársak a rendelkezésre álló lehetőségek szerint a munkakörhöz kötött illetve a szabadon választható képzéseket teljesítették	Nem történt javaslat	nem volt szükséges
Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ - belső ellenőrzés	A Központ szakmai egységben dolgozó szakemberek szakmai munkájának ellenőrzése az esetdokumentáción keresztül	A munkavállalók megfelelő dokumentációs anyagot használnak, a szakmai munka felépítése tükröződik az adminisztrációban. Az egyes esetek hiányosságai az esetdokumentációban rögzítésre kerültek	A GYRV rendszer hiányosságai, hibái miatt még szükséges a papír alapú dokumentáció egyes folyamatokban	nem volt szükséges
Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ - belső ellenőrzés	A Központ szakmai egységben dolgozók továbbképzési kötelezettség teljesítésének vizsgálata	A munkatársak a rendelkezésre álló lehetőségek szerint a munkakörhöz kötött illetve a szabadon választható képzéseket teljesítették	Nem történt javaslat	nem volt szükséges

Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ - belső ellenőrzés	A 370/2011. (XII.31.) A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló Kormányrendelet alapján az Intézmény ellenőrzési nyomvonalának felülvizsgálata	Az ellenőrzési nyomvonal valamint kockázatkezelés aktualizálása, felülvizsgálata	A gépjárművek használatának felülvizsgálata	nem volt szükséges
Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ - belső ellenőrzés	A jelenléti ívek napi szintű vezetésének, a kiküldetési rendelvevények töltésének valamint a készpénzigénylés elszámolásának ellenőrzése	Hiányosságot nem tapasztaltak	Nem történt javaslat	nem volt szükséges
Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ - belső ellenőrzés	A képzési- és szabadságolási terv ellenőrzése	Hiányosságot nem tapasztaltak	Nem történt javaslat	nem volt szükséges

forrás: Nyíregyházi Család-és Gyermekjóléti Központ, 2025.

7. BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA (AMENNYIBEN A TELEPÜLÉSEN KÉSZÜLT ILYEN PROGRAM), VALAMINT A GYERMEKKORÚ ÉS A FIATALKORÚ BŰNELKÖVETŐK SZÁMÁNAK AZ ÁLTALUK ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK SZÁMÁNAK, A BŰNELKÖVETÉS OKAINAK BEMUTATÁSA.

A megelőzés, azaz a prevenció, intézkedések sorozata, amely azonban csak akkor lehet sikeres, ha az a társadalom közügyeként jelenik meg. Ezért fontos, hogy folyamatos együttműködés valósuljon meg az állami- és önkormányzati szervekkel, a társadalmi és a gazdasági élet szereplőivel, továbbá a civil szervezetekkel.

A Nyíregyházi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési tevékenysége széleskörű, amelyben megtalálható:

- gyermek- és ifjúságvédelem
- időskorúak
- nők
- hajléktalanok védelme

Természetesen a vagyonvédelem, prostitúcióval, drogprevencióval és emberkereskedelemmel kapcsolatos tevékenységekre is fókuszálnak.

A Nyíregyházi Rendőrkapitányság 2025-ben is alkalmazta az országos rendőrségi bűnmegelőzési programokat, amelyek a gyermek- és fiatalkorúak védelmét szolgálják. A programok folyamatos jelenléte mellett aktuális prevenciósi tevékenységek – különösen a drogprevenció területén – is megvalósultak.

Ebbe a tevékenységi körbe tartozik:

- az *Ovi-Zsaru*,
- *DADA*,
- *Iskola rendőre*,
- az *Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói* program.

A Nyíregyházi Rendőrkapitányság 2025. évben a gyermek- és fiatalkorú korosztály bűnmegelőzési célú elérését kiemelt feladatként kezelte. Ennek keretében az év során több tucat alkalommal került sor *prevenciósi* előadások megtartására Nyíregyháza oktatási intézményeiben, valamint nyári táborokban és egyéb ifjúsági rendezvényeken. Az előadások fő témakörei közé tartozott a kábítószer-prevenció, az internetbiztonság, az online csalások és visszaélések megelőzése, az iskolai erőszak és zaklatás kezelése, az áldozattá válás megelőzése, valamint a közlekedésbiztonság és a jogkövető magatartás erősítése. A programok jellemzően osztály- vagy csoportszinten valósultak meg, alkalmanként 20–30 fő bevonásával.

A Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ az elmúlt évben tovább folytatta a *kortás segítő programját*. A program 2025-ben bizonyította, hogy nem „események sorozata”, hanem valódi, megtartó, intézményközi közösség, amely preventív védőfaktoroként működik, és a fiatalok visszajelzései szerint szemmel látható fejlődést, biztonságérzetet és motivációt ad. A program fenntartása szakmailag indokolt és nélkülözhetetlen a városi ifjúsági prevencióban.

A 2025-ben megvalósuló programok:

- Egri 3 napos intenzív tábor 29 résztvevővel,
- Városi, közös (intézményközi) programalkalmak: 13 alkalom, 311 részvételi esetszám
- Iskolákon belüli (helyi) programalkalmak: 49 alkalom, legalább 498 dokumentált elérés/részvétel

Összesen 63 programelem/alkalom, és legalább 838 elérés/részvétel (részvételi esetszámok; egy diák több alkalmon is megjelenhet).

A kortárssegítő program értékének egyik legerősebb bizonyítéka, hogy a fiatalok saját intézményükben is működtetik a csoportot: megbeszélések, toborzások, felkészítők, iskolai közösségi programok, rendezvények támogatása. Ez a „hétköznapi jelenlét” teszi a programot fenntarthatóvá.

8. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS KERETÉBEN MILYEN FELADATOK, SZOLGÁLTATÁSOK ELLÁTÁSÁBAN VESZNEK RÉSZT CIVIL SZERVEZETEK (ALAPELLÁTÁS, SZAKELLÁTÁS, SZABADIDŐS PROGRAMOK, DROGPREVENCIÓ STB.).

Nyíregyházán a gyermekek napközbeni ellátásában és átmeneti elhelyezésében ellátási szerződés alapján egyházi és nem állami szerv is részt vesz.

Az egészségfejlesztés és kábítószer-megelőzés területén a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kábítószer Egyeztető Fóruma (továbbiakban: KEF) lát el koordináló, megelőző feladatokat több szakmai szervezettel együttműködve.

8.1 Alternatív napközbeni ellátás

A gyermekvédelem rendszerében a személyes gondoskodást nyújtó ellátások egyik eleme a gyermekek napközbeni ellátása. A Gyvt. 41. § -a szerint a gyermekek napközbeni ellátásainak igénybevételét a gyermek életkora határozza meg.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái

- alternatív napközbeni ellátás
- bölcsődei ellátás (bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde)
- napközbeni gyermekfelügyelet

Az *alternatív napközbeni ellátások* a gyermekek napközbeni felügyeletét biztosítják rugalmas formában, mint például játszóházak, klubfoglalkozások vagy játszótéri programok. Ezek a szolgáltatások támogatják a szülő-gyermek kapcsolatot, segítik a közösségbe illeszkedést és nem a hagyományos bölcsődei/óvodai struktúrában működnek.

A szolgáltatás tartalmában meg kell jelennie az alábbiak valamelyikének:

- a szülő és a gyermek kapcsolatának erősítése,
- a gyermek szocializációjának támogatása,
- szabadidős tevékenység,
- prevenció szolgáltatás,
- csellengő, vagy más okból veszélyeztetett iskoláskorúak számára biztosított felügyelet, foglalkozások tartása, étkeztetés.

A tevékenységek időpontja és rendszeressége is a helyi szükségleteknek és igényeknek megfelelően alakítható.

Nyíregyháza területén az ellátást szerződés alapján a Periféria Egyesület működteti. Az Egyesület minden évben beszámolót készít az előző évben végzett tevékenységéről.

A korábbi évekhez hasonlóan a szolgáltatásnyújtás helyszíne az Arany János Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium Szőlőskerti Angol Kéttannyelvű Tagintézménye és Kollégium, mely Nyíregyháza, Kollégium u. 54. szám található.

2025. évben az alternatív napközbeni ellátás szolgáltatásai a következők voltak:

- fejlesztő klubfoglalkozások,
- kézműves klubfoglalkozások,
- egészség megőrző klubfoglalkozások,
- prevenció, egyéni foglalkozások,
- szabadidős, mozi klubfoglalkozások.

Az ellátás célcsoportjai az óvodáskorú, általános iskolában és középfokú intézményben tanuló gyermekek. Ez az ellátási forma különösen azokban az időszakokban hasznos és szükséges, amikor nincs tanítás az iskolában, az iskolai napközi szünetel, illetve igény jelentkezik a gyermekek felügyeletére és foglalkoztatására. A programok célja hasonlóan az előző évekhez az volt, hogy a hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási, kapcsolatteremtési és beilleszkedési problémákkal küzdő gyerekeket, fiatalokat elérjék és a problémáik beazonosítása után számukra célzott segítséget nyújtsanak. A foglalkozások folyamatos működtetésével és innovatív szolgáltatások bevezetésével a célcsoport szélesebb körű bevonása is mindig előtérbe kerül. Kiemelt figyelmet kapott az iskolai integráció elősegítése, gyermekekben rejlő látens képességek kibontakoztatása, új nézőpontok és adaptív viselkedésminták megismertetése. Csoportfoglalkozásokon keresztül erősödhetett a gyermekek döntéshozatali, problémamegoldási és kommunikációs készségeik, képességeik is. A foglalkozásokon túl az évről évre megjelenő hagyományos programokkal is színesítették a résztvevő gyermekek hétköznapjait.

8.2 Gyermekek átmeneti elhelyezése

Az önkormányzati feladatellátás mellett nem állami és egyházi szervezettel kötött ellátási szerződés alapján más fenntartó is nyújt szolgáltatást a város területén.

A Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott Családok Átmeneti Otthona és a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete által fenntartott Családok Átmeneti Otthona biztosít átmeneti elhelyezést a szülő és gyermeke számára.

- A Magyarországi Evangélikus Egyház Fenntartásában működő Oltalom Szeretetszolgálat integrált típusú intézmény.

Az Oltalom Szeretetszolgálat több ágazatban és telephelyen biztosít szociális, gyermekvédelmi, felzárkóztatási és oktatási szolgáltatásokat. Gyermekjóléti és gyermekvédelmi alapellátások esetében elsősorban meg kell említeni a **Családok Átmeneti Otthonát**.

Az otthonban a szolgáltatások célja, a krízishelyzetbe került, otthontalanná vált vagy veszélyeztetett családok átmeneti elhelyezése és komplex támogatása.

Fő szolgáltatások:

- átmeneti lakhatás 40 férőhelyen
- intenzív családgondozás
- pszichológiai, jogi és fejlesztőpedagógiai szolgáltatások
- szülői kompetenciák erősítése
- gyermekek biztonságának és fejlődésének támogatása.

- A Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete ellátási szerződés alapján „Félutas” Kiléptető Házat működtet.

Nyíregyházán a „Félutas-ház” program már 2009. óta működik, melynek célja, hogy a családok átmeneti otthonából vagy a krízisközpontból pályázatban kiírt feltételeknek megfelelően bántalmazott anyák és gyermekük részére lakhatást és az életvezetéshez szükség szerinti segítséget biztosítson.

A programba való bekerülés önkéntes alapon történik pályázati rendszerben, az intézmény és a kérelmező közötti írásbeli szerződés alapján.

Igénybevételének feltétele:

- a bántalmazott a krízis ellátásban, illetve a családok átmeneti otthonában való közös munka során együttműködő legyen,
- ügyeinek vitelében pozitív változások következzenek be,
- kialakuljon határozott jövőkép,
- bejelentett munkaviszonnyal rendelkezzen.

Ez a lehetőség hidat képez az átmeneti gondozás és a társadalomba való beilleszkedés között, valamint további jelentősége, hogy biztosítja a védelmet, a biztonságot a rászoruló család részére.

8.3 Drogstratégia, drogvédelem:

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a 175/2021.(XI.18.) számú határozatával elfogadta a Nyíregyházi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak -NYÍRKEF- drogvédelem visszaszorítása érdekében (2022-2025) készített stratégiáját. A Város 2025-ben is az elfogadott helyi drogvédelem stratégiára építve végezte drogvédelem tevékenységét. A megelőzés középpontjában az oktatási intézmények álltak, ahol a rendőrség és az együttműködő szervezetek rendszeres felvilágosító előadásokat tartottak. A drogvédelem munka a KEF koordinációjával, több szektor együttműködésében valósult meg. A kínálatcsökkentést szolgáló rendőrségi intézkedések és a jogszabályi szigorítások együttesen járultak hozzá a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények visszaszorításához és a fiatalok veszélyeztetettségének csökkentéséhez.

A Nyíregyházi Rendőrkapitányság 2025-ben több országos programhoz kapcsolódva végzett drogvédelem tevékenységet:

- **REDP (Rendőrségi Drogvédelem Program):** iskolai előadások, interaktív foglalkozások
- **DELTA program:** célja a kábítószer-kereskedelem visszaszorítása, melyhez drogvédelem tevékenység kapcsolódik.
- **Iskolai drogvédelem:** előadások megtartása a város általános és középiskoláiban a kábítószeres hatásairól, jogi következményeiről.

Drogvédelem előadások megtartására 2025-ben a DELTA és a RedP program keretén belül került sor. Összesen 255 előadás került megtartásra 8579 fő részére. Ezeknek az előadásoknak a jelentős része általános- és középiskolák osztályfőnöki órái keretén belül történt. Az előadások témája többnyire a dizájn drogokról, a drogvédelem és a bűncselekmények kapcsolatáról, következményeiről szólt. A „snüssz” és az „Elf-bar” néven ismert elektromos dohánytermék a diákok körében nagyon gyorsan terjedt.

A 2025-ös évben országos szinten is erősödött a fellépés, szigorodott a jogszabályi környezet (zéró tolerancia), fokozott rendőrségi jelenlét figyelhető meg és új elsősorban iskolákat célzó drogvédelem programok indultak el, mivel a terjesztők is ezt a korosztályt célozzák.

A Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ kezdeményezésére a Huszár lakótelepen 2024. évben megalakult egy olyan *Szakmai Kerekasztal*, melynek a célja az „együttgondolkodás” az ott élő családokat, kiskorú gyermekeket érintő problémák, főképp a tudatmódosító szerek fogyasztása és terjesztése témakörben.

A 2025-ös évben a Kerekasztal két alkalommal ülésezett. A szakmai tanácskozás egyik fontos feladata, hogy a szervezetek együttműködésen alapuló, közös munkát tudjanak végezni a lakótelepen. Mind a rendőrség, mind a Család- és Gyermekejélési Központ részéről elhangzott a jelzések megküldésének fontossága, hiszen a Központ a veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszert működteti a kiskorú gyermekek védelme érdekében, míg a Rendőrség pedig a bűncselekmények felgöngyölítéséhez kéri a jelzések megtételét.

8.4 Civil szervezetek támogatása

A civil szervezetek tevékenysége a gyermekek szempontjából különösen jelentős, hiszen olyan közösségi, fejlesztő és szabadidős lehetőségeket biztosítanak, amelyek hozzájárulnak a fiatal generáció egészséges testi, lelki és társadalmi fejlődéséhez. A helyi közösségekben működő civil kezdeményezések gyakran rugalmasabbak és közvetlenebb kapcsolatot tudnak kialakítani a gyermekekkel és családjaikkal, így hatékonyan egészítik ki az oktatási intézmények és az önkormányzat munkáját. Az önkormányzat és a civil szervezetek együttesen járulnak hozzá a helyi közösségi élet gazdagításához, valamint a lakosság különböző csoportjainak – köztük a gyermekeknek és családoknak – támogatásához. A Civil Információs Portál nyilvántartása alapján Nyíregyházán 169 közhasznú jogállású bejegyzett szervezet van, amelyből 76 alapítvány és 93 egyesület formájában működik.

A civil szervezetek szerepe jelentős

- a közösségi élmények biztosításában,
- képességfejlesztésben és tehetséggondozásban,
- szabadidős programok szervezésében,
- társadalmi érzékenyítésben és érték közvetítésben.

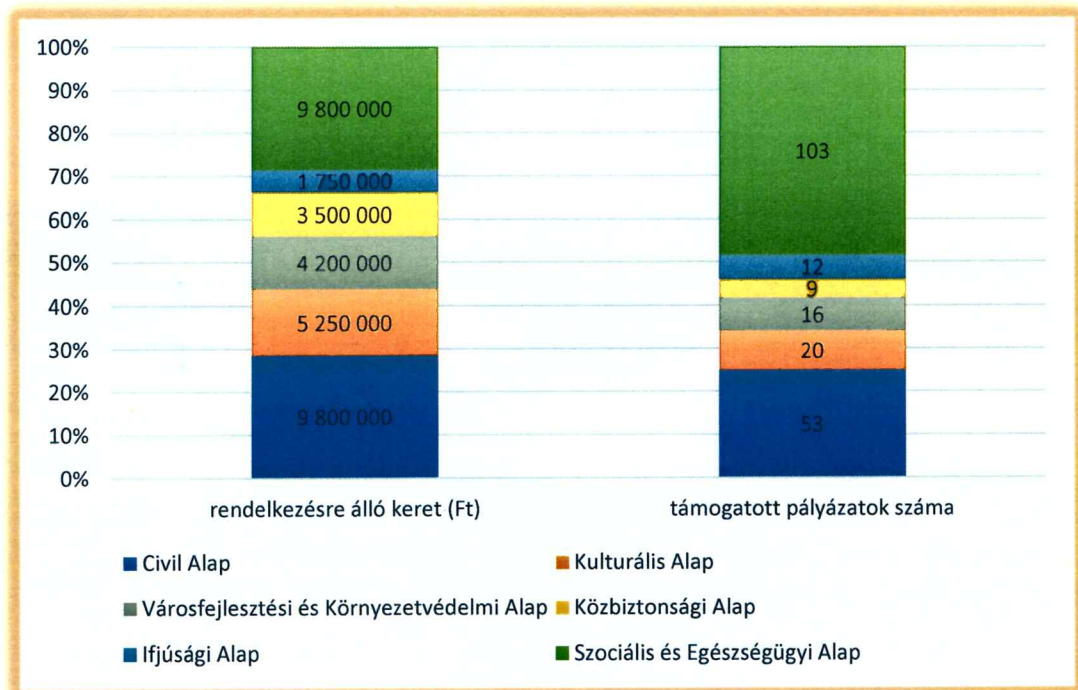
Az önkormányzat és a civil szervezetek közötti kapcsolat fontos eleme a rendszeres kapcsolattartás és információcsere. A különböző fórumok, egyeztetések és közösségi események alkalmat teremtenek arra, hogy a felek megosszák egymással tapasztalataikat, felmérjék a helyi igényeket, valamint közösen keressenek megoldásokat a felmerülő problémákra. Ez a folyamatos párbeszéd elősegíti az együttműködés hatékonyságát és hozzájárul a közös célok megvalósításához.

Az együttműködés keretei közé tartozik továbbá a civil szervezetek szakmai és működési támogatása is. Az önkormányzat különböző módokon segítheti a szervezetek tevékenységét, például pályázati lehetőségek biztosításával, közösségi terek rendelkezésre bocsátásával vagy a programok népszerűsítésének támogatásával.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata a helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről szóló 24/2008. (IV.29.) önkormányzati rendelete alapján támogatja a civil szervezetek programjainak megvalósulását.

A támogatottak köre a Nyíregyháza Megyei Jogú Város közigazgatási területén székhellyel rendelkező és tevékenységét ezen területen kifejtő, bíróság vagy törvényszék által nyilvántartásba vett önszerveződő közösségek. A civil közösségek tevékenységi körüknek megfelelően különböző alapokra pályázhatnak.

A támogatási alapok megoszlása

forrás: saját szerkesztés

Az alapok összege jelentős forrást biztosít különböző közösségi és fejlesztési célok megvalósítására. Az elosztásból látható, hogy több terület is támogatást kap, így a közösségi élet, a kultúra, a városfejlesztés és a biztonság egyaránt szerepet kap a forrásfelhasználásban. 2025. évben a támogatott pályázatok száma 213 db, a rendelkezésre álló keretből 34 300 000 Ft került elosztásra.

A két legnagyobb kerettel rendelkező alap, a Civil Alap és a Szociális és Egészségügyi Alap azonos nagyságú forrással (9,8 millió Ft) gazdálkodik.

A Civil Alap esetében 53 pályázat részesült támogatásban, ami azt jelenti, hogy egy-egy projektre átlagosan magasabb összeg jut. Ez lehetőséget ad esetlegesen nagyobb volumenű programok megvalósítására, illetve a civil szervezetek hosszabb távú megerősítésére.

A Szociális és Egészségügyi Alap több mint kétszer annyi, összesen 103 pályázatot támogatott ugyanebből a keretből. Bár az egy pályázatra jutó összeg alacsonyabb, a támogatások így is sok szervezethez és kezdeményezéshez jutnak el, közvetlenül segítve a szervezetek szélesebb rétegeit.

9. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA A GYVT. ELŐÍRÁSAI ALAPJÁN (MILYEN ELLÁTÁSOKRA ÉS INTÉZMÉNYEKRE LENNE SZÜKSÉG A PROBLÉMÁK HATÉKONYABB KEZELÉSE ÉRDEKÉBEN, GYERMEKVÉDELMI PREVENCIÓS ELKÉPZELÉSEK)

A családok ill. gyermekek érdekében *a prevenciós szemlélet, a megelőzés mint gondolkodásmód* a különböző ellátások, szolgáltatások és intézményrendszerek célkitűzéseiben továbbra is a legfontosabb értéként jelenik meg.

Az Önkormányzat célja, hogy a már korábban bevezetett és az új támogatási formákat (pl. gyermekek étkezési térítésidejének támogatása, iskolakezdési támogatás) megtartsa, ehhez szükséges pénzügyi háttérrel biztosítsa. A jövőre vonatkozó feladatainkat részben a lakossági igények, szükségletek, részben a jogszabályi változások határozzák meg.

A következő időszakban is a megelőzésre kell helyezni a hangsúlyt és olyan rugalmas, gyorsan reagáló szolgáltatásokat kialakítani, amelyek valóban elérik a családokat a mindennapokban. Fontos cél olyan támogató közeg erősítése, ahol a szülők nemcsak segítséget kérni mernek, hanem közösségre is találnak.

A digitális eszközök bevonása új lehetőségeket teremthet, például online tanácsadás vagy könnyen elérhető információs felületek kialakításával. A jelzőrendszer működését átgondolni úgy, hogy ne csak problémák esetén aktivizálódjon, hanem a mindennapi kapcsolattartás szintjén is jelen legyen. A szakemberek közötti együttműködésben nagyobb hangsúlyt kaphatna a közös gondolkodás és a kreatív problémamegoldás. Jó irány lehet a kortárs segítő programok erősítése, hiszen a fiatalok sokszor egymást érik el a leghatékonyabban. Emellett fontos lenne olyan prevenciós programok bevezetése, amelyek a mentális egészség megőrzésére és az érzelmi biztonság erősítésére fókuszálnak.

A hátrányos helyzetű családok esetében különösen lényeges a személyre szabott, komplex támogatás biztosítása. Fontos az átmeneti nehézségek gyors kezelése, a szakemberek számára a folyamatos megújulás lehetőségének biztosítása, hogy motiváltan és kreatívan tudjanak reagálni a változó kihívásokra. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának célja továbbra is egy nyitott, együttműködésre építő és innovatív gyermekjóléti ellátórendszer biztosítása.